

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI

KONFEDERASYONU YAYIN ORGANI

Nisan : 1987

Yı : 211

**TÜRK-İŞ
SAMSUN'DA
YÜRÜDÜ...**

AYLIK
EĞİTİM
VE
MESLEK
DERGİSİ

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE
İŞÇİ
SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
AYLIK
YAYIN
ORGANIDIR

Nisan

1987

Sayı : 211

SAHİBİ :

TÜRKİYE İŞÇİ
SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
ADINA
GENEL BAŞKAN
ŞEVKET YILMAZ

YAZIŞLARI MÜDÜRÜ :

HÜSEYİN EKMEKÇİOĞLU

MÜESSESE MÜDÜRÜ :

ORHAN BALABAN

YAZI KURULU :

BURHAN DODANLI
ERKİN OKAY

DERGİ ADRESİ :

TÜRK-İŞ GENEL MERKEZİ
KIZILAY-ANKARA
Tel: 33 38 24

ABONE :

Yurtiçi, 6 aylık 900.-TL.
Yıllık 1.800.-TL.
Yurtdışı 6 aylık 2.000.-TL.
Yıllık 4.000.-TL.

GRAFİK-MİZANPAJ :

TURGAY ÇERŞİL

FOTOĞRAFLAR:

NIHAT ÜSTÜN

DİZGİ BASKI :

DEMİRCİOĞLU MATBAACILIK
TÜRK-İŞ PASAJI NO: 2
KIZILAY-ANKARA
TEL: 34 14 71

DERGİMİZ
BASIN AHLAK
YASASINA UYAR

**TÜRK-İŞ Genel Mali
Sekreteri
GÖÇER
ve Ailesi
Trafik
Kazası
Geçirdi.**

Türk-İş Genel Mali Sekreteri Çetin Göçer ve ailesi, bir trafik kazası geçirdi.

İstanbul'dan Ankara'ya taşınma hazırlıklarını tamamlayan Göçer ailesi, 22 Nisan Çarşamba günü Çetin Göçer'in kullandığı oto ile yola çıktı.

Gebze yakınlarında, önündeki aracı geçerken birden önüne çıkan kamyonu farkedemeyen Göçer, arabanın kamyonun altına girmesini engelleyemedi.

Kazadan hafif yaralı kurtulan Çetin Göçer ve iki çocuğu ile ağır yaralanan eşi civardan yetişenler tarafından hastaneye kaldırıldılar.

Çetin Göçer ve eşi Haydarpaşa Numune Hastanesinde, çocukları da SSK Göztepe Hastanesinde tedavi altına alındılar.

Daha sonra, Çetin Göçer ile ailesi sağlıklarına yeniden kavuşarak taburcu oldular.

Dergimiz; Sayın Göçer ve ailesine geçmiş olsun der.

içindekiler

1	SAMSUN MİTINGİ
14	MERSİN MİTINGİ'NE İZİN VERİLMEDİ
20	MUSTAFA BAŞOĞLU'NUN BASIN TOPLANTISI
22	TÜKETİCİDEN HABERLER
26	KONUT EDİNDİRME YARDIMI VE UYGULAMASI

ARKA KAPAK İÇİ : İŞÇİ SAĞLIĞI
VE İŞ GÜVENLİĞİ HAFTASI

TÜRK-İŞ SAMSUN'DA...

- Binlerce İşçi Hükümetin istifasını istedi...

TÜRK-İŞ'in "Ekmek Barış Özgürlük" adını taşıyan **SAMSUN MİTINGİ**, 26 Nisan Pazar günü yapıldı.

Saat 14.00'te Samsun'u Doğu Karadeniz illerine bağlayan karayolu üzerinde, gar meydanında toplanan işçilerin işkolları sırasına göre oluşturdıkları görkemli kortejin Cumhuriyet Meydanına doğru hareket etmesiyle başlayan yürüyüş, yol boyunca tretuarları dolduran Samsunluların büyük sevgi gösterileriyle karşılandı.

Başlarında TÜRK-İŞ Yöneticileri olduğu halde Cumhuriyet Meydanı'na doğru ilerleyen TÜRK-İŞ'e bağlı sendika üyesi binlerce işçinin bu anlamlı yürüyüşü sırasında, folklor ekipleri de yer yer gösteri yaptılar. Emniyet görevli-

lerinin büyük güvenlik önlemleri aldıkları gösteri yürüyüşünden sonra, Cumhuriyet Meydanında toplandı.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu'nun 1987 yılı "**Eylem Programı**" çerçevesinde yapı-

TÜRK-İŞ'in Samsun Cumhuriyet Alanında düzenlediği görkemli miting'de Genel Başkan Yılmaz, "Sandık ortaya konduğunda, bu siyasal iktidara dersini vermeliz.." dedi.

lan ve Hükümetin işçilere karşı izlediği olumsuz tutum ve ekonomik politikasının protesto edildiği gösteri yürüyüşü ve miting; kadın ve erkek işçileri temsilen iki işçi ile TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz'ın konuşmasından

sonra, başladığı olgun düzeyiyle son buldu.

ATATÜRK ANITINA ÇELENK KONUYOR

26 Nisan Pazar günü, Ulusuna ve üyesi olduğu işçi sınıfına karşı yüce bir görevi yerine getirmek için tüm engellemelere karşın Samsun'da toplanan işçilerimizi temsilen, Kurtuluş Savaşının başlangıcını ve Samsun'u simgeleyen Atatürk Anıtı önüne gelen Genel Başkan Şevket Yılmaz ve öteki TÜRK-İŞ Yöneticileriyle TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu Üyesi Sendika Başkanları ve diğer sendikacılar, Anıta çelenk koyarak Atatürk'ün manevi huzurunda saygı duruşunda bulundular.

Yürüyüşe katılanlar, güvenlik kuvvetleri tarafından çok sıkı bir şekilde arandı.

BEBEKLER BİLE ARANDI

Yürüyüşün yapılacağı günün sabahı, erken saatler-

den itibaren Emniyet görevlilerinin çok büyük güvenlik önlemleri aldığı gözlemlendi. Yürüyüş güzergahı boyunca kordon oluşturan polis, hal-

ŞEVKET YILMAZ'IN SAMSUN KONUŞMASI :

*Sevgili İşçi Kardeşlerim,
Türk-İş Topluluğunun Değerli Yöneticileri,
Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun 1987 yılı "mücadele programı"nın ilk mitingine, Samsun Mitingine hoş geldiniz.*

Sizleri Türk-İş yetkili kurulları ve şahsım adına saygı ile, sevgi ile selamlıyorum.

İşçi Kardeşlerim,

Bilmem hatırlıyor musunuz?

Samsun'dan bir alacağımız vardı...

Eylül 1986'da, ara seçimler öncesinde işçinin siyasal iktidara karşı haklı tepkisini ortaya koymak için Samsun'da miting yapacaktık.

Sudan bahanelerle engellediler.

Engellediler de ne oldu?

Yapılacak yine yapıldı.

O tarihte uygulanan eylem biçimi ile engelleme yolunu seçenlere gerekli ders de verildi.

kın yürüyüşçülere katılmasını âdeta engelledi. Samsun'a giren araçlar kent girişinde durdurularak arandı. Yürüyüşün başlayacağı Gar Meydanına gelen kadın ve erkek işçilerin üzerleri arandı. Yürüyüşçülerin ceplerindeki çakı ve tırnak makası gibi metal eşyaların da toplandığı polis kontrolünde, annelerinin kucağındaki bebeklerin kundakları dahi, aramaya tabi tutuldu.

Yürüyüş güzergahına ve miting alanına bakan yüksek yapıların çatılarına dikilen otomatik tüfekli güvenlik görevlileri de dikkati çeken bir noktaydı.

Yürüyüşe katılan Karadeniz halk oyunları ekibi, bir buçuk kilometrelik yol boyunca gösteriler yaparken,

ekip üyesi gençlerin geleneksel folklorik giysilerinde bir eksiklik gözleniyordu. Belle-rindeki kınlar boşaltılmış, içindeki kamalar polis tara-

findan toplanmıştı. Bu kamalar, miting sonrası iade edildi.

GÖRKEMLİ MİTİNG

Samsun Cumhuriyet

Düşündük...

Nerede engellendiysek, oradan başlayalım diye düşündük.

İşte bu sebeptir ki, Samsun'u ve Karadeniz Bölgemizi seçtik.

Engellemeler; baskılar; zor kullanmalar; demokrasilere değil, polis devletine özgü yöntemler uzun sürede başarısız kalmaya mahkûmdur.

Bu yollara başvuranlar hiç ama hiçbir şey kazanamaz.

Bunu göstermek istedik.

İşte bu sebeple bugün burada birlikteyiz.

Bugün burada dertleşeceğiz.

Bugün burada sizlere Türk-İş'in hedeflerini; yaptığı mücadele ile neleri amaçladığını özetle meye çalışacağım.

Karşımdakilerin bizlere nasıl baktığını; ellerindeki gücü nasıl kötüye kullandıklarını anlatmaya çalışacağım.

Bugün burada "bizler ne yapmalıyız" sorusuna da açıklık getireceğim.

Türk-İş ne peşinde sevgili işçi kardeşlerim?

Türk-İş ne istiyor?

Türk-İş Mitingini büyük bir ilgiyle izleyen Samsunluların alana girmelerini polis, barikatlar kurarak engelledi.

Meydanını saat 15.00'ten itibaren doldurmaya başlayan sendikaların tanıtımını ve alan düzenini TÜRK-İŞ Genel Sekreteri **Emin Kul** yaptı.

Tüm sendikaların alanda yerlerini almasından sonra, kadın işçileri temsilen Gerze Tekgıda-İş Şube Sekreteri **Fatma Baş** kürsüye gelerek bir

konuşma yaptı. Bu mitingin Türk insanının sorunlarına karşı duyarsız kalan Özal Hükümetini bir kere daha kınamak amacıyla yapıldığını

ŞEVKET YILMAZ'IN SAMSUN KONUŞMASI :

Neyi hedef alıyor?

Türk-İş herşeyden önce, Yurdumuzda çoğulcu ve özgürlükçü demokrasinin bütün kurumlarıyla, bütün kurallarıyla yerleştirilmesini istemektedir.

Türk-İş'in bu isteği Türk Milletinin siyasi rejim tercihidir.

Türk Milleti demokrasi istemektedir.

Demokrasiye yürekten bağlıdır.

Türk Milleti yasaksız, engelsiz, insana ve insan haklarına saygılı, özgürlükçü bir düzen istemektedir.

Böyle bir düzende kamu özgürlükleri eksiksiz uygulanır.

Böyle bir düzende, çalışanların temel hakları, temel özgürlükleri teminat altındadır.

Böyle bir düzende temel hak ve özgürlüklere saygı esastır.

Böyle bir düzende çağdaş ekonomik ve sosyal haklar Devletin teminatı altındadır.

Böyle bir düzende adaletsizliklerle mücadele Devletin temel görevidir.

Böyle bir düzende düşünce özgürlüğüne, basın özgürlüğüne, kişilik haklarına saygısızlık yapılamaz.

belirten Fatma Baş özetle şunları söyledi:

"Sadece kuru ekmek almaya bile yetmeyen asgari ücretle, çocuklarına sağlıklı bir yaşam veremeyen insanların ızdırabını en acı şekilde hisseden biz anneleriz.

İnsanı dışlayan bu ekonomik politika, annelerin sağlıklı beslenmelerine engel teşkil ettiği için Türk annelerinin sütü kesilmiş, yavrusunu besleyemez duruma girmiştir.

Bu gidişe bütün gücümüzle "DUR" diyeceğiz.

Çocuklarımıza insanca yaşayabilecekleri bir ülke bırakmak, kadınıyla-erkeğiyle hepimizin görevidir.

Bu yolda Türk-İş'imizin verdiği mücadelede, biz kadın işçiler eksiksiz olarak yerimizi alacağız.

Türk kadınının en az erkeği kadar ülke sorunlarına sahip çık-tığını göstermeye kararlıyız.

Türk kadını, kurtuluş savaşı-nın onurunu erkeğiyle paylaştığı gibi; bugünkü hedefimiz olan sağlıklı bir demokrasi ve insanca yaşama ortamı için verilen mücadelenin onurunu da paylaş-

mak istemektedir."

Erkek işçileri temsilen kürsüye gelen YOL-İŞ Samsun 1 No.lu Şubesi Eğitim Sekreteri **Cevat Çalık** ise konuşma-

Samsun Garı önünden başlatılan yürüyüşe katılan kadın ve çocuklar.

Hür sendikacılık, grevli serbest toplu pazarlık Devletin her çeşit müdahalesi dışında gelişir.

Bugünkü siyasal iktidar ise, işte bu isteklere, böyle bir düzene temelden karşıdır.

Bugünkü siyasal iktidarın en büyük korkusu demokrasidir.

Bugünkü siyasal iktidar Türkiye'de demokrasi tüm kurum ve kuralları ile yerleştiğinde bir dakika bile iş başında kalamayacağını bilmektedir.

Bu sebeptendir ki, sadece kendi inandığı, kendi anladığı çerçevede demokrasiden yanadır.

Türk-İş siyasal iktidarın bu anlayışına, bu tutumuna karşıdır.

Bu tutumla, bu anlayışla mücadele etmektedir.

Mücadelesini her şart altında sürdürmeye devam edecektir.

Türk-İş çoğulcu ve özgürlükçü demokrasi yanında, Milletimizin iktisaden güçsüz durumda-ki büyük çoğunluğunun ağır ekonomik ve sosyal sorunlarının çözülerek, sosyal devlet ve sosyal adalet ilkelerine ve gereklerine dayalı hakça bir düzen kurulmasını hedef almıştır.

Bugünkü siyasal iktidar ise hem "sosyal devlet"e; hem de sosyal adalet ilkelerine dayalı bir düzen kurulmasına karşıdır.

Siyasal iktidar için sosyal devlet ve sosyal adalet ilkeleri değil, üç beş holdingin, bir avuç sermayedarın menfaatleri önemlidir.

Soruyorum sizlere:

Yıllardır ağır ekonomik sıkıntılar içinde değil misiniz?

Hayat pahalılığı altında ezilmiyor musunuz?

sında, büyük kitle örgütlerinin sessizliği karşısında sadece TÜRK-İŞ'in haksızlıklara karşı mücadele vermesinin Konfederasyonu halkın gözünde tek umut haline getirdiğini belirterek, özetle şunları söyledi:

"Zaman zaman siyasi baskılarda sürdürülen engellemelere rağmen, Türk-İş olarak verdiğimiz mücadelenin büyük sorumluluğunu ve güçlüğü biliyoruz.

Büyük zaferlerin, büyük mücadeleler sonucu kazanıldığını, 19 Mayıs şehri Samsun halkı ve işçisi çok iyi bilmektedir.

Parlamentodaki çoğunluğunu, her istediğini yapma gücü olarak değerlendiren, işçiyi hor gören, çalışana karşı saygısı olmayan, milyarlarca liralık usulsüz kredilerle batık şirketler kurtarıken, asgari ücret denilen sefalet ücretini artırmaya yanaşmayan zihniyetle mücadelemiz zorlu olacaktır.

Bu mücadelede biz işçilere güveniniz.

TÜRK-İŞ alacağı her türlü kararın kayıtsız şartsız destekçisi olacağız.

Emek sömürsüne, sefalete, sorumsuz yönetime son vermek için, bütün gücümüzle, Türk-İş'in demokratik kavgasında yerimizi eksiksiz alacağız."

Folklor ekiplerinin yaptığı gösteriler yürüyüşe renk katarken Samsunlular tarafından ilgiyle izlendi.

ŞEVKET YILMAZ'IN SAMSUN KONUŞMASI :

Peki, siyasal iktidar ne yapıyor?

Tedbir alıyor mu?

Tedbir almıyor.

Siyasal iktidarın ayağı yerde değil...

Siyasal iktidar haksızlıklara, adaletsizliklere seyirci.

Sadece seyirci de değil; bizzat haksızlık yapıyor; adaletsizlik yapıyor.

Fukara daha da fakirleşirken, ayın sonunu nasıl getireceğini; çocuğunun, ailesinin ihtiyaçlarını nasıl karşılayacağını kara kara düşünürken, zenginler daha çok kazansın, sömürü daha da artsın diye elinden gelen herşeyi yapıyor.

Türkiye'de bugün her beş yurttaşımızdan biri işsiz...

Evet işsiz ve himayesiz.

Aile bağları kuvvetli olmasa, insanlarımız birbirini sevmese Türkiye'de bugün herkes ayağa kalkar.

Çocuklarımız ne olacak?

Onları nasıl bir gelecek bekliyor?

ŞEVKET YILMAZ KÜRSÜDE

İşçilerin büyük sevgi gösterileri ve alkışlar arasında mikrofona gelen TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz, Samsun Cumhuriyet Meydanını dolduran büyük topluluğa hitaben uzun bir konuşma yaparak bugünkü hükümetin vurdumduymazlığını, izlediği ekonomik politikayı ve işçilere karşı olumsuz tutumunu eleştirerek, **“Sandık ortaya çıktığında bu işin sorumlularına gereken dersi vermeliyiz. Öyle bir ders ki kimse “orta direk” edebiyatı ile ortaya çıkıp, kendisine inananları ve güvenenleri aldatmasın. Öyle bir ders ki herkese ibret olsun.”** dedi.

Konuşmasına alkışlar, sevgi gösterileri ve atılan slo-

ganlar nedeniyle yer yer ara vermek zorunda kalan Şevket Yılmaz, sözlerinin sonunda tüm ilgililer ile mitinge katılanlara teşekkür etti.

Saat 17.00'de TÜRK-İŞ

Genel Başkanı Şevket Yılmaz konuşmasından sonra, başladığı olgunlukta biten yürüyüş ve mitinge katılan işçiler, bir görevi yerine getirmiş olmanın huzur içinde meydanı terk ettiler.

Diyelim ki, her çeşit güçlüğe göğüs gererek; yemeyip yedirerek; giymeyip giydirerek okutuk, yetiştirdik çocuklarımızı.

İş nerede?

Nasıl çalışacaklar?

Nerede çalışacaklar?

İşsizlik yüzde 20'yi vurmuş, geçmiş.

Siyasal iktidarın umurunda mı?

Holdingler işsiz değil; hepimizin sırtından, memurun, köylünün, işçinin, küçük esnafın, emeklinin, dulun, yetimin sırtından vurguna devam edebiliyor.

Siyasal iktidar ise giderek büyüyen, hepimizi, hepimizi, çocuklarımızı tehdit eden işsizlik karışında parmağını bile kimıldatmıyor.

Biliyor musunuz ne diyor?

“İşsizlikle mücadele Devletin görevi değildir; işi Devlet sağlamaz” diyor.

Bu Millet böyle bir muameleye lâyık mıdır?

Lâyık değildir sevgili kardeşlerim, asla lâyık değildir.

Ve bu Millet, kendisine bugünleri, bu şartları reva görenlere gerekli cevabı mutlaka verecektir.

Bu cevabı vereceğiz; bundan hiç kimsenin şüphesi olmasın.

Sevgili İşçi Kardeşlerim,

MITİNGE KATILANLARI ENGELLEME

Yasal hakkını kullanarak mitinge katılmak isteyen bazı işçiler, her zaman olduğu gibi bu sefer de engellenmeye çalışıldı.

Ordu Valisi ve Emniyet Müdürü, Ordulu işçilerin Samsun'daki TÜRK-İŞ mitingine katılımını engellemek amacıyla otobüs firmalarına baskı yaparak işçi ve sendikacıların seyahat hürriyetini engellemeye çalıştı.

Konuyla ilgili olarak İçişleri Bakanı Yıldırım Akbulut'a mesaj gönderen TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz'ın telgrafı aynen şöyle:

Öte yandan Samsun Belediyesi'nin TÜRK-İŞ mitinginin yapıldığı gün ve saatte

YILDIRIM TEL
25 Nisan 1987

Sayın Yıldırım Akbulut
İçişleri Bakanı
ANKARA

Ordu ili Valisi ve Emniyet Müdürü, Konfederasyonumuzun Samsun'da düzenlediği açık hava toplantısına katılmak isteyen teşkilatımızın yönetici ve üyelerinin seyahat hürriyetlerini otobüs firmalarına baskı yaptırarak engellemektedir.

Durumu acil müdahalenize sunarım.
ŞEVKET YILMAZ
Türk-İş Genel Başkanı

ŞEVKET YILMAZ'IN SAMSUN KONUŞMASI :

Şöyle bir ceplerinizi yoklayın...

Ayın sonuna üç gün var.

Alınterimizin karşılığında bize verilen ise, daha ayın ilk günü suyunu çekti.

Şu piyasaya bakın; pazara, bakkala bakın.

Bundan beş yıl önce cebimizdeki para ile alabildiğimizin, bugün yarısından daha azını ya alabiliyoruz, ya da alamıyoruz.

Cebimizdeki paranın değeri, satın alma gücümüz en az yarıyarıya azalmış durumda.

Asgari ücret düzeyinde ücret alan kardeşimizi, arkadaşımızı düşünün.

Kelimenin tam anlamıyla sefalet şartları içinde boğuşuyor.

Türkiye, son üç yıl içinde, Dünyada gelir dağılımı en bozuk ülkelerin başına geçti.

O icraatın içi midir, dışı mıdır... Bakmayın orada söylenenlere.

Bugünkü siyasal iktidar, o "orta direk" edebiyatı ile ortaya çıkan siyasal iktidar çalışanı, dar ve sabit gelirliyi batırdı.

İzlediği ekonomik politika çoktan iflas etmiştir.

Türkiye'de izlediği ekonomik politika ile iktisaden güçsüz durumda olanları kelimenin tam

kentin birçok yerinde çeşitli açılış törenleri ve bazı toplantılar düzenlemesi de, TÜRK-İŞ mitingini zayıflatma gayretleri serisinden olarak değerlendirildi.

Ama tüm bu gayretkeşliklere ve engellemelere karşın, TÜRK-İŞ'in Samsun Mitingi görkemli ve başarılı geçti.

Gerek yürüyüş, gerek miting sırasında, işçi ve ülke sorunlarını dile getirici sloganlar atan binlerce işçi, hükümetin de istifasını istediler. ■

EMİN KUL'UN ŞİİRİ

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Emin Kul, Samsun Cumhuriyet Meydanı'nda yapılan miting sırasında kendi şiirlerinden birini okudu.

Emin Kul'un şiiri, orta sayfada.

anlamıyla batağa sürükleyen bu siyasal iktidar Dünyanın her yerinde yaptıkları ile övünüyor.

Kore'lerde, Amerika'larda, Avrupa'da söylediği tek cümle şudur:

"Bizde işçilik ucuz... Gelin buraya yatırım yapın..."

Yani diyor ki, "gelin Türk işçisinin yerli sermayedarlar tarafından sömürülmesi yetmedi, siz de gelin ve sömürün..."

Serbest Bölgelere grev yasağı neden getirildi?

Sıkılmadan, utanmadan işçinin sömürülmesi için her çeşit imkânı yaratmaya çalışıyorlar.

Sevgili İşçi Kardeşlerim,

Bu haksızlıklar, bu adaletsizlik karşısında Türk-İş neyi savunuyor?

Türk-İş diyor ki, Büyük Atatürk'ün direktifleri ile girdiğimiz bir uluslararası kuruluş var: Birleşmiş Milletler Uluslararası Çalışma Teşkilatı...

Bu Teşkilat ne yapar?

Bu Teşkilat işçi hak ve özgürlükleri denilince akla ne gelirse, bunlarla ilgili kurallar koyar. Benzetmek gerekirse, uluslararası alanda kanun yapar.

Bu kanunların yapılmasında Hükümetler ve işverenler yanında işçiler de söz sahibidir. Dünyada işçilerin eşit şartlarla temsil edildiği yegane uluslararası Teşkilat işte bu Teşkilattır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti, Atatürk'ün direktiği ile bu Teşkilatın üyesi olmuştur.

Teşkilatın ana statüsünü, ilkelerini kabul etmiştir; imza koymuştur.

Türk-İş diyor ki, "bu Teşkilatın, Uluslararası Çalışma Teşkilatının kabul ettiği ölçüleri biz de

ŞEVKET YILMAZ'IN SAMSUN KONUŞMASI :

kabul etmek zorundayız..."

Demokrasi ile yönetilen her ülkede bu ilkeler benimsenmiştir.

Bu ilkeler işçi hakları, işçi özgürlükleri alanında en azı ifade eder. İlkeyi kabul edeceksiniz, sonra da geliştirmeye çalışacaksınız.

Türk-İş'in bu isteğine karşı Sayın Özal kulaklarını tıkamaktan başka hiçbir şey yapmaz.

Çünkü işine gelmez.

Serbest toplu pazarlık olacak...

Grev hakkı önündeki engeller kaldırılacak...

Hür sendikacılık yapılacaktır...

Özal'ın bu işine gelmez. Özal'ın işine gelmez, çünkü o bir türlü MESS Genel Başkanlığından kendisini kurtaramamıştır.

Özal'ın işine gelmez; çünkü o holdingler, o korunan kollanan bir avuç sermayedar kendisinden hesap sorar.

"İşimiz iyiydi, Devlet desteğinde milyonlara milyon katıyorduk, neden bozdun..." derler.

Sadece o kadar mı?

Bugünkü sömürü şartları nasıl sürdürülecektir?

Çalışan kesimler siyasete ve giderek ekonomiye ağırlığını koyduğunda bugünkü siyasal iktidar aldatacak kimi bulacaktır?

Enflasyonla mücadele adı altında yıllardır yapılan yutturmaca nasıl devam edecektir?

İktisaden güçsüz kitlelerin dışından, tırnağından arttırarak ödediği vergiler, şirket kurtarma adı altında, üç beş sermayedara ya da kuruma, holdinglere nasıl aktarılacaktır?

O "fon saltanatı..." Her çeşit denetimin dışında, dilediğince kullanılan paralar nasıl sarfedilecektir?

İşte sevgili işçi kardeşlerim, bütün bunları bildiği içindir ki, siyasal iktidar işçi haklarına karşıdır.

Grevli serbest toplu pazarlık; hür sendikacılık Özal'ın ve ekibinin korkulu rüyasıdır.

Bugünkü siyasal iktidar işçi hak ve özgürlüklerine sadece karşı değildir; Türk işçisine, O'nun örgütlerine karşı savaş da açmıştır.

Elindeki Devlet gücünü, siyasal gücünü işçiler ve işçi örgütleri aleyhine, sermayenin lehine kullanmaktadır.

Bu sorumsuzluk yanında kalır; bildiğini okumaya devam edebilir sanmaktadır.

Soruyorum sizlere : Türk işçisi, Türk Milleti bu muameleye layık mıdır?

Sevgili İşçi Kardeşlerim,

Bunun böyle devam edemeyeceğini, her yerde haykırmalıyız.

Her yerde, her vesile ile siyasal iktidarın işçilere, memurlara, köylüye, küçük esnafa, emekliye, dula, yetime yaptığı kötülükleri anlatmalıyız; anlatmalısınız.

Sandık ortaya konduğunda bu siyasal iktidara gerekli dersi vermeliyiz.

Öyle bir ders ki, bir daha kimse, hiçbir grup iktisaden güçsüz durumdaki kesimlerin sorunları karşısında; demokrasinin çıkmazları konusunda böylesine duyarsız, böylesine olumsuz, böylesine sorumsuz hareket etme cesareti bulamasın.

Öyle bir ders ki, bir daha kimse, meydanlara "orta direk" edebiyatı ile çıkıp, kendisine inananları, güvenenleri aldatmasın.

Öyle bir ders ki, kimse, demokrasinin kurum ve kurallarına; işçi hak ve özgürlüklerine böylesine saygısızlık yapamasın.

Öyle bir ders ki, kimse "işsizlik benim sorunum değil, başınızın çaresine bakın" diyemesin. Öyle bir ders ki, herkese "ibret" olsun!

Sevgili İşçi Kardeşlerim,

Bu dersi vermek sizlerin, çocuklarınızın, eşinizin, yakınlarınızın, ananızın, babanızın elindedir.

Bu dersi vermek iktisaden güçsüz kesimlerin yegane umudu olan işçi örgütlerinin, Türk-İş'in elindedir.

Şimdi, Türk-İş Genel Başkanı olarak sizlere soruyorum : Bu dersi verecek miyiz?

Bu çarpıklığa; kokuşmuş düzene müsaade edecek miyiz?

Sizlerin; hepimizin; işçi örgütlerinin; Türk-İş'in hedeflerine ulaşabilmesi;

Sosyal Devlet ilkelerine ve sosyal adalet gereklerine uygun; insan haklarına saygılı bir düzenin yeniden kurulabilmesi;

Türkiye'de çoğulcu ve özgürlükçü demokrasinin yeniden yerleştirilebilmesi;

İşçi hak ve özgürlükleri önündeki tüm engellerin; haksız ve adaletsiz kısıtlamaların kaldırılabilmesi,

Bu dersin hakkıyla verilebilmesine bağlıdır.

Bu dersi vermeye hep birlikte, evet hep birlikte söz verelim; and içelim.

Türk işçisinin, dar ve sabit gelirli kitlelerin kurtuluşu buna bağlıdır.

Gözlerimizi toplu sözleşmelerle elde edilecek üç beş kuruşa değil, daha ileri hedeflere dikelim.

Özgürlükçü, sosyal adaletçi, demokratik bir düzen için mücadele edelim.

Milletin büyük çoğunluğunu bizler oluşturunuz.

Milletin büyük çoğunluğu holding sahibi değil.

Yürüyüş ve
miting
öncesi, Atatürk
Anıtı önüne
gelerek, Anıta
çelenk koyan
TÜRK-İŞ Yönetim
Kurulu
Üyeleri ve
Sendikacılar,
Atatürk'ün
manevi huzurunda
saygı duruşunda
bulundular.

Milletin büyük çoğunluğu fakir.

Sırtımızdaki bu kamburdan kurtulalım.

Haklarımıza sahip çıkmayı bilelim.

"Senin reyine ihtiyacım yok" diyenlere haddini bildirelim.

Türk-İş'in mücadele programı işte bu doğrultuda uygulanıyor.

Siftah yine Samsun'da yapıldı.

Yarın Türkiye'de her yerde, işçinin olduğu her yerde bu haklı dava için başlatılan mücadele devam edecektir.

67 ilimizde "eylem komiteleri" kurduk.

"Sıkıntıları önce bir kez daha Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne duyuralım, tedbir alsınlar dedik" ve zorbalıkla karşılaştık.

Yılmadık ve yılmayacağız.

Yılmayacaksınız.

Ekonominin düğmeleri tepedekilerin elinde değil; bizim elimizin hemen altında.

Ekonomi bu düğmelere bastığımız sürece gider.

Bıçağın kemiğe dayandığı an ne olur, nasıl olur, bunu da başkaları düşünsün.

Bu kısa süre içinde sizlerle dertleşme imkânı bulabildiğim için son derece mutluyum.

Kararlı tutumunuz; mücadele azminiz bana, bizlere güç veriyor.

Biz "güzeli" arıyoruz... Biz "doğruyu" arıyoruz... Biz "iyiyi, en iyiyi" istiyoruz.

Allah'ın izni ile bu arayışlarımızda, bu isteklerimizde mutlaka başarıya ulaşacağız.

Burada söylenenler, burada kalmamalıdır.

Burada söylenenleri, konuşulanları işyerlerinde; bugün aramızda bulunamayan arkadaşlarımıza, kardeşlerimize anlatmalısınız.

İşçiler ve işçi örgütleri arasında birlik ve beraberliği zedeleyecek girişimlere hiçbir suretle izin vermemelisiniz.

Birlik ve beraberlik içinde, dayanışma içinde hareket ettiğimiz sürece başarılı olacağımızı asla unutmamalıyız; unutmamalısınız.

Yakın bir gelecekte yine bir araya gelebilme umudu ile sizleri kucaklıyorum.

Türk işçisinin haklı mücadelesi önünde hiçbir güç dayanamaz; dayanamayacaktır.

Türk işçisini hiçbir güç ezemez; ezemeyecektir.

Şevket Yılmaz Atatürk Anıtına çelenk koyarken...

Civar illerden gelen işçilerin katıldığı miting, damlardaki otomatik tüfeklerin gölgesinde yapıldı. ■

Samsunlular yürüyüş yapan işçilere sevgi gösterisinde bulundular. ■

19 Nisan'da MERSİN'de yapılması planlanan mitinge İÇEL Valisi izi

ANKARA'da Yapılan Basın Toplantısında

ŞEVKET YILMAZ :

TÜRK-İŞ Eylem Programı çerçevesinde 19 Nisan'da Mersin'de yapılması plânlanan miting ve gösteri yürüyüşüne, İçel Valisi tarafından, saat 09.00'da başlayıp 12.00 dolaylarında bitecek olan üniversite giriş sınavlarını baha ne ederek izin verilmemesi üzerine TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, 17 Nisan'da bir basın toplantısı düzenleyerek hükümetin tutumunu kınadı.

Mersin'de yapılacak mitingin iptalini bildiren ve İçel Valiliğince Konfederasyona gönderilen mektubu aşağıda aynen yayınlıyoruz:

“HÜKÜMET TÜRK ULUSUNDAN VE DEMOKRASİDEN KORKMAKTADIR.”

Şevket Yılmaz, Ankara'da Türk-İş Genel Merkezi'nde düzenlediği basın toplantısında “Hükümet Türk Ulusundan ve demokrasi-den korkmaktadır.

Gerçekte bugünkü siyasal iktidarın demokrasi anlayışını bilenler yaşayanlar için bu tutum sürpriz değildir. Siyasal iktidar herşeyden önce “demokrat” değildir; bugünkü iktidar için her alanda yaptıkları gibi “demokrasi” salt bir propaganda malzemesinden ibarettir. Bunun sadece Türk ulusunu değil, tüm Dünyayı uzun süre aldatabileceklerini sanmaktadırlar.” dedi.

T.C.
İÇEL VALİLİĞİ
Emniyet Müdürlüğü

T.C.B.L.
15.04.1987

SAYI : 1.346
28/0
KONU : Ertelenme

Ali SONMEZ
Düzenleme Kurulu Başkanı

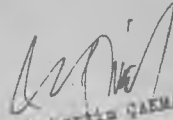
14 Nisan 1987 günü Valiliğimize yapmış olduğunuz müracaatta 19.04.1987 Pazar günü yapacağınız yürüyüş ve toplantı ile ilgili bildiriminiz üzerine yapılan tetkikte;

19 Nisan 1987 günü daha evvel tesbit edilen ÖSYM sınavının ülkemizde genelinde olduğu gibi ilimizde de Tarsus İlçesinde de yapılacağı bilindiğinden sınavların güvenlik içinde yapılabilmesi, sınav için ilimize gelen öğrenci ve velilerinin ilimizde bulunduğu süreden ayrılmasına kadar huzur ve güvenliklerini sağlamak üzere bütün güvenlik kuvvetlerinin görev alanlarıdır.

Bu sebeple;

İl dışındaki yardım istenemeyeceğinden 19 Nisan 1987 günü yapmayı kararlaştırdığınız gösteri yürüyüşü ve toplantının 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 17 nci maddesine göre iki gün ertelenmesi Valiliğimizce uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi rica ederim.

Sabahattin ÇAĞMAKÇILI
İçel Valisi

vermedi.

ŞEVKET YILMAZ'IN BASIN TOPLANTISI KONUŞMASI

Yurdumuzda çoğulcu ve özgürlükçü demokrasinin tüm kurum ve kuralları ile yerleştirilmesi; Ulusumuzun iktisaden güçsüz durumdaki çoğunluğunun ağır ekonomik ve sosyal sorunlarının çözülerek sosyal devlet ve sosyal adalet ilkelerine ve gereklerine dayalı bir düzenin kurulabilmesi; işçi hak ve özgürlüklerini hedef alan haksız ve adaletsiz kısıtlama ve uygulamaların kaldırılması; grevli serbest toplu pazarlık düzenine yeniden işlerlik kazandırılması için TBMM'nce tedbir alınması isteğini öngören yasal girişimin 24 Mart 1987 günü, siyasal iktidarca zor kullanılarak ve baskı yoluyla nasıl engellendiği hatırlardadır.

Siyasal iktidarın o günlerde kamuoyu önünde TÜRK-İŞ topluluğuna yönelttiği suçlamaların her çeşit dayanaktan yoksun olduğu yapılan takibat sonucu ortaya çıkmışsa da, siyasal iktardan bu tutumunun; uyguladığı antidemokratik, yasa dışı baskı ve zorlama yöntemlerinin hesabı sorulmadığı için, aynı engellemeler sürmektedir.

Bunun son örneği 19 Nisan 1987 günü Mersin'de düzenlenmesi plânlanan gösteri ve protesto yürüyüşünün sudan bahanelerle ertelenmiş olmasıdır.

İçel Valisi aynı gün sabah saat 09.00'da başlayıp, en geç 12.00 dolayında bitecek olan üniversite giriş sınavlarını bahane ederek, TÜRK-İŞ'in saat 14.00'de başlayacağı, güzergahı ve toplantı mahalli belli yürüyüşüne izin vermemiştir.

24 Mart olayını izleyen günlerde Hükümet tarafından ortaya konan görüşleri sizlere hatırlatmak istiyorum. Siyasal iktidar hakların kullanılmasına sözde karşı değildir; ancak haklar yasalar

çerçevesinde kullanılmalıdır... Hakları yasalar çerçevesinde kullanma girişimleri ise bahanelerle engellenmekte, fiilen kullanılamaz hale getirilmektedir. Aynı uygulama haklı isteklerini duyurmak, tepkilerini ortaya koymak isteyen öğrencilerimize karşı da yapılmaktadır.

Hatırlanacağı gibi, 1986 yılında Samsun, Manisa, Zonguldak, Gaziantep illerinde yapılması kararlaştırılan protesto yürüyüşleri ve mitingleri de ertelemişlerdi. O tarihlerdeki gerekçe ara seçimler öncesinde meydana gelebilecek olaylar, toplantı ve yürüyüş mahallerinin siyasal partilere ayrılmış olduğu gibi bahanelerdi. Şu günlerde buna yenileri eklenmekte haklar fiilen kullanılamaz hale getirilmektedir.

Özal Hükümetinin bu davranışını şiddetle protesto ediyorum.

Bu tutumun nedenleri açıktır.

(Devamı 18. sayfada)

Mersin'de yapılması planlanan mitinge İçel Valiliğince izin verilmemesi üzerine, yaptığı basın toplantısında Genel Başkan Şevket Yılmaz, hükümetin işçilere karşı tutumunu eleştirdi. Toplantıda Türk-İş Yönetim Kurulu Üyeleri de hazır bulundular.

TÜRK-İ
Eylem Proğ
ilk mitingi
SAMSUN'da
yapıldı.

1987 yılı ramı'nın

MITİNG TÜRKÜLERİ

EMİN KUL

DAĞ BAŞINI DUMAN ALMIŞ İŞÇİYAŞI DURMAZ AKAR,
BU NEBİCİM DEMOKRASİ İÇİ DİŞİ İŞÇİYAKAR,
ATAM ÇIKMIŞ SAMSUN'UMA SÖMÜRÜYE ŞAŞAR BAKAR,
CUMHURİYET ALANINDA TÜRK İŞÇİSİ MITİNG YAPAR.

SEN ÜZÜLME AZİZ ATAM, İLKELERİN REHBERİMİZ,
BİRİKEN BİZ BİN OLURUZ, BİR ÖLSEK BİN DİRİLİRİZ,
NE BASKIYA BOYUN EĞER, NE NAMERDE YENİLİRİZ,
EZMEYE HEVESLİ OLAN SANMASINKİ EZİLİRİZ.

DEMOKRASİ HEDEFİMİZ, YÜRÜYELİM ARKADAŞLAR,
YURDUMUN DÖRT BİR YANINA HABER SALIN UÇAN KUŞLAR,
TÜRK İŞÇİSİ YÜRÜDÜKÇE DİNECEK ACILI YAŞLAR,
ÜLKEMİZDE İSTİYORUZ EMEĞE SAYGILI BAŞLAR.

MEDENİYET BİZLE BAŞLAR, BİZLE BİTER BİZ BİLİRİZ,
BİLMEYENE SOKAK SOKAK, MEYDAN MEYDAN ÖĞRETİRİZ,
SÖMÜRÜYÜ YIKMAK İÇİN GONCA GİBİ CAN VERİRİZ,
EKMEK BARİŞ ÖZGÜRLÜĞÜ ÜLKEMİZDE DİRİLTİRİZ.

DAĞ BAŞINI DUMAN ALSIN, DAĞITIRIZ USANMADAN,
İŞ BAŞI YAPAN BİZLERİZ, GÜNEŞ UFUKTA DOĞMADAN,
AŞIMIZA EL UZATIP, SÖMÜRENİ UTANMADAN,

Siyasal iktidar Türk Ulusundan korkmaktadır.

Siyasal iktidar "demokrasiden" korkmaktadır.

Sanmaktadırlar ki, bu iş böyle gider; kaba kurnazlıkla, gerçekleri sürekli olarak saptırmakla kitleler uzun süre aldatılabilir, başarısızlıklar gizlenebilir.

Bunun böyle olmayacağını herkes görecektir.

Tabloya şöyle bir bakalım:

— *Türk Ulusuna, bugünkü Başbakan yedi yıldır "enflasyonla mücadele" adı altında kan kusturmaktadır.*

— *Türkiye'de her beş kişiden biri işsizdir; buna karşın Hükümet "işsizlikle mücadele benim sorunun değil" diyebilmektedir.*

— *Bugünkü siyasal iktidar çalışanların ücretlerinin yarıyarıya eksilmesinden doğrudan sorumludur.*

— *Bugünkü siyasal iktidar sadece Türkiye'de değil, uluslararası alanda "ucuz emek simsarlığı" yapmaktadır.*

— *Bugünkü siyasal iktidarın uyguladığı ekonomik politika ile Türkiye gelir dağılımı en bozuk ülke halini almıştır.*

— *Bugünkü siyasal iktidar toplu pazarlık hakkına, grev hakkına karşıdır. Hür sendikacılığa karşıdır.*

— *Bugünkü siyasal iktidar temsilcisi olduğu bir avuç zenginin, sayısı 20'yi bulmayan holdinglerin çıkarlarından başka hiçbir şey düşünmemektedir.*

Ve sanmaktadır ki, herkesin gözönünde cereyan eden bu çarpıklıkları uzun süre sürdürebilme imkânını bulacaktır.

Daha önce çeşitli vesilelerle belirttiğim bir hususu huzurunuzda bir kez daha tekrarlamak istiyorum.

İşçinin, köylünün, memurun, emeklinin, dulun, yetimin, kısacası iktisaden güçsüz durumdaki halk çoğunluğunun yegane umudu olan TÜRK-İŞ, siyasal iktidarla olan mücadelesini aralık-sız sürdürecektir. Çoğulcu ve özgürlükçü demokrasi tüm kurum ve kuralları ile yerleştirilene kadar, sosyal adalet ve sosyal devlet ilkelerine dayalı bir ekonomik düzen Türkiye de egemen olana kadar bu mücadele sürecektir.

Bu vesile ile grev yoluyla haklarını ve çıkarlarını korumaya çalışan işçilerimize yöneltlen çeşitli ekonomik ve siyasal baskılar konusundaki TÜRK-İŞ görüşünü de açıklamak istiyorum.

Türkiye'de halen uygulanmakta olan grevler ve uygulaması başlayacak olan grevler TÜRK-İŞ'in sorumluluğu altındadır.

TÜRK-İŞ ve tümüyle Türk Sendikacılık Hareketi, grevci kardeşlerinin yanındadır. Hak mücadelesi her imkân sefer edilerek, mutlaka başarıya ulaştırılacaktır.

Kimse grevleri kırmaya; grevcileri idari, siyasal ve ekonomik baskı yöntemleri ile caydırma-ya kalkışmamalıdır.

İşveren; işveren örgütü ya da siyasal iktidar... Buna kalkıştığında karşısında tüm mal varlığı ile, tüm dayanışması ile TÜRK-İŞ Topluluğunu; aileleri ile birlikte milyonlarca işçimizi bulacaktır.

Yeni bir engelle karşılanılmazsa 26 Nisan'da Samsun'da ve önümüzdeki aylarda yurdun her yanında yapacağımız açık hava toplantıları bu dayanışmayı bir kez daha perçinleyecektir.

Önce demokrasiye saygılı olmayı öğreneceklerdir.

Halkı sevmeyi öğreneceklerdir.

Türk işçisi bunu öğretecektir.

Bundan kimsenin şüphesi olmamalıdır.

ROTA DAN

Mustafa YÖNDEM

Sözleşmeli Rüya

— Sözleşmemiz bir imzalsın!..

İki aydır ödenmeyen ev kirası, Bakkalın borcu ve elde bir şeyler kalırsa aylardır başının etini yiyen çocuklarına ayakka-bı alacak ve ne ev sahibinin karışısında süklüm бүklüm duracak ne de Bakkal İhsan efendiye boyun eğecekti...

— Sözleşmemiz bir imzalsın!..

Üç aylık fark parasıyla kasap Hamdi'ye gidecek ve "Hamdi efendi iki kilo pirzola çek" diyecek manavdan Allah ne verdiyse kilo kilo meyve alacak ve bir büyük şişe Rakıyı da kâğıda falan sarmadan naylon poşete koyacak o her akşam gizli gizli yürüdüğü sokaktan ağır ağır dolu filesini sallandıra sallandıra geçecek ve "kim ne derse desin" diyecekti...

— Sözleşmemiz bir imzalsın!..

İlk pazar günü çocuklarla lunaparka gidecek "Binin ulan" diyecek.. Çarpışan otomobillerle binin, uçan füzelere binin ve bütün gün hovardalığını sürdürecektir "Alın" diyecek karısına çocuklarına... "Alın dondurma alın ve hiç düşünmeyin peynirli

tost yaptırın ölmedik bel!.."

— Sözleşmemiz bir imzalsın!..

Kaç zamandır düşündüğü bir milli piyango bileti alacak en azından beş kolon toto dolduracak ve tamı tamına bin liralık loto oynayacaktı... Ve tövbe tövbe Allah günah yazmasın dördüncü çocuğa hamile kalan karısını bir doktora götürcek ve bir çaresine baktıracaktı...

— Sözleşmemiz bir imzalsın.

Eyüp Sultan Hazretlerine bir kurban kesmeyi de düşüncüştü ama pahalı olmaz mıydı?.. "Olursa olsun be" diyecek işin ucunda ölüm yok ya...

Sabahın ilk ışıkları tek odalı gece konduyu doldururken yer yatağında yatan kadın telaşla.

— "Adam uyan hele hayırdır inşallah ne söylenip duruyorsun." diye yanındakini uyandırmaya çalışıyordu.

Adam uyku sersemi rüyasındaki hovardalığın şaşkınlığını atamamış ve halâ,

— Sözleşmemiz bir imzalsın... diye mırıldanıyordu...

ICEF

GENEL KURULUNDA DİVAN BAŞKANLIĞINI TAMER ERALAN YAPTI.

DÜNYA ÇİMENTO YÜRÜTME KURULU'NA TAMER ERALAN İLE ABD VE İNGİLİZ SENDİKACILAR SEÇİLDİ.

Kısa adı ICEF olan Uluslararası Kimya, Enerji ve Genel İşçi Sendikaları Federasyonu Genel Kurulu 2-3 Nisan tarihlerinde Belçika'nın Brüksel kentinde yapıldı.

Genel Kurula Türkiye Çimse-İş Sendikasını temsilen Genel Başkan Tamer Eralan, Genel Sekreter Mehmet Selçuk, Bartın Şube Başkanı Erhan Günenç, Isparta Şube Başkanı Kenan Çak, Topkapı Şube Başkanı Haluk Alanbay katıldılar.

ICEF Genel Kurulu divan başkanlığına Tamer Eralan getirilirken, uluslararası işkolu federasyonlarında ilk defa bir Türk'ün yönetiminde çalışmalar yapıyordu.

ICEF Genel Kurulu, yapılan seçimlerle sonuçlanırken, Tamer Eralan Amerikan ve İngiliz sendikacılarla birlikte Yürütme Kuruluna seçildi.

Eralan, ICEF Genel Kurulu ile ilgili olarak dergimize yaptığı açıklamada; uluslararası bir kuruluşun divan başkanlığı ile yürütme kuruluna seçilmesinden Türk sendikacılığı adına sevinç duyduğunu söyledi.

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri MUSTAFA BAŞOĞLU

TRABZON VE SAMSUN'DA BASIN TOPLANTISI DÜZENLEDİ.

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Mustafa Başoğlu; Trabzon ve Samsun'da düzenlediği basın toplantılarında, çeşitli sorunlara ilişkin Türk-İş görüşünü açıkladı.

Başoğlu; Sözleşmeli Personel uygulamasının siyasal kadro oluşturmak amacıyla yoğunlaştırıldığı- nı belirterek, "Çalışanların gelecek güvencesini ortadan kaldıran sözleşmeli personel rejimi sonunda, sözleşmenin yenilenmesi için ya insanlarımız kumandası işverenin elinde birer robota dönüşecek ya da işten çıkarılıp, siyasal iktidara yakın çevrelere iş sahası açılacak" dedi.

Mustafa Başoğlu; iktidarın, sözleşmeli personel uygulaması ile bir yandan kamu kesiminde sendikaların kökünü kazımak istediğini, öbür yandan da siyasal kadrolaşma çabalarını gerçekleştirme peşinde olduğunu sözlerine ekledi.

Başoğlu basın toplantılarında özetle şunları söyledi:

"Bir yanda ayda 28 bin lira net ücretle çalıştırılan yüzbinlerce asgari ücretlinin sefalet içindeki durumuna seyirci kalan ve asgari ücret tespit komisyonunu çağır-mayan Hükümet, öte yanda sözleşmeli personel avına çıkmakta, büyük meblağlardan söz etmektedir.

Sayın Başbakan, çelişkiler içindeki ekonomik politikasıyla, çalışanlara daha fazla ücret artışı verdiği takdirde enflasyonun artacağından söz ederken, esasen artık aşağıya çekmeyi

başaramayacağı anlaşılan enflasyonun tırmanışına, işçiye ve dar gelirlilere bir şey vermeden hız kazandırmaktadır.

Emisyon hacmi, Cumhuriyet tarihimizin en yüksek düzeyine gelmiştir. Banknot matbaası geci gündüzlü mesai yapmaktadır.

Türk ekonomisi, Türk insanının refahına yönelik değil, insanın sefaletine rağmen büyütölmek istenmektedir.

Sağlık hizmetlerini iyileştirme adı altında, SSK. hastanelerinin statüsü değiştirilmek, yönetimine de el konulmak istenmektedir.

Bu hastaneler işçi ve işveren primlerinden meydana gelmiştir. Hükümetin tek kuruluş katkısı yoktur. Buna rağmen, yasa tasarısı ile Bakanlar Kuruluna yetki verilmekte ve bizim malımız üzerinde her türlü tasarrufa açık tutulmaktadır. Bunun gerçekleşmesi halinde, tapu delinmiş olacaktır. Tapunun

Hükümetçe delinmesinden sonra, yasaları çiğneme kapısı açılacak, o taktirde kimseyi suçlamak mümkün olmayacaktır. Mülkiyete tecavüz, Hukuk Devleti kavramını da ortadan kaldıracaktır.

Ülkede sosyal barışın sağlanmasında birinci derecede sorumlu ve etkili olan Hükümet, kesimlerin dert ve dileklerine kulak vermek zorundadır. Bunca haykırıya, bunca uyarıya rağmen "Ben cesur hükümetim, bildiğimi yaparım." anlayışı sürerse, elbette kitle kuruluşları daha fazla sessiz kalamazlar.

Nitekim; Türk-İş'in 1987 yılını eylem yılı olarak ilan etmesi ve bir eylem programını uygulamaya koyması, Hükümetin bu duyarsızlığının sonucudur.

26 Nisan'da Samsun'da yapılan yürüyüş ve mitingi diğer illerdeki benzeri eylemler izleyecektir.

Bu eylemler ya elimizden alınan haklarımızın yeniden kazanılmasına; ya da bu siyasal iktidarın demokratik yollardan siyasi tarihe gömülmesine kadar devam edecektir.

Mustafa Başoğlu'nun basın toplantılarına, mahalli sendika yöneticileri ile TES-İŞ Sendikasının Samsun'da eğitim programına katılan şube eğitim sekreterleri de katıldı.

Mustafa Başoğlu, TES-İŞ Sendikasının dört aşamada uyguladığı eğitim programlarının açılışlarında da bulundu.

Mustafa Başoğlu'nun, çeşitli sorunlara ilişkin TÜRK-İŞ görüşlerini açıkladığı basın toplantılarından ikincisi de Samsun'da TÜRK-İŞ Eğitim Sitesi'nde yapıldı.

BELEDİYE-İŞ BAŞKANLAR KURULU ANKARA'DA YAPILDI

Şevket Yılmaz :

“İŞÇİDEN PARA KAÇIRILARAK, MÜTEAHHİT ve TAŞERONLAR ZENGİN EDİLİYOR”

Belediye-İş Sendikası Başkanlar Kurulu, 9-10 Mart tarihleri arasında Ankara'da TÜRK-İŞ Genel Merkezi salonlarında toplandı.

Belediyelerin ve belediye işçilerinin sorunlarının tartışıldığı toplantıyı bir konuşmayla açan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz; 1800 belediyeden, 500'ünde işçi olmadığını ve belediye hizmetlerinin bazı kişilere ihale edildiğini belirterek, “İşçiden para kaçırılıyor, müteahhit ve taşeronlar zengin ediliyor. Biz TÜRK-İŞ olarak, halkın ve işçinin parasıyla bir avuç zümrenin zengin edilmesine karşıyız.” dedi.

Ayrıca, Belediye-İş Başkanlar Kurulu'nu TÜRK-İŞ'in çalışmalarını konusunda bilgi veren Şevket Yılmaz, Hükümetin işçi sorunlarına şimdiye kadar iyiniyetle yaklaşmadığını belirterek, “TÜRK-İŞ, belediye işçilerinin sorunlarıyla ilgilenmiyor.” şeklindeki iddialara karşılık, şunları söyledi:

“Bize bu çatının birliği yakışır. Hükümet yetkililerinin bu şekildeki asılsız söylentilerine cevap vermek değil. TÜRK-İŞ her zaman işçilerimizin yanında ve hizmetindedir.”

HÜSEYİN PALA'NIN KONUŞMASI :

Belediye-İş Genel Başkanı Hüseyin Pala, milletin verdi-

● **Belediyelerin ve belediye işçilerinin sorunlarının tartışıldığı toplantıda Belediye-İş Genel Başkanı Hüseyin Pala: “Milletin verdiği parayla, milleti soyuyorlar.” dedi.**

ği vergilerle fert zengin edildiğini ve âdeta vatandaşların bazı kişilere soydurulduğunu öne sürdü. Bu iddialarına ait bazı örnekler de gösteren Pala, konuşmasında özetle şunları söyledi:

“12 Eylül'den önceki özgür sendikal hareket, bugün için hayalden ibaret kaldı. Suçlusu olmadığımız anarşik dönemin vebali, işverenler ve onların ortağı olan iktidar, biz işçilerin sırtına yüklendi. İnsafsızca sürdürüyor da.

Grev hakkının özgürce kullanılmadığı, sendika hareketinin bağımlı olduğu, toplantı, yürüyüş ve miting gibi demokrasinin simgesi hakların, yalnızca sendikalara ve işçi sınıfına esirgendiği işçi sınıfının demokratik kuruluşu olan sendika yöneticilerine ülke politikasının yasaklandığı, kanuna uygun yaptığımız başkanlar kurulu müzakerelerinin polisle takip edildiği, sesimizin teybe kaydedildiği, sendikacılar için gizli dosyaların düzenlendiği bir dönem yaşıyoruz.

Hükümette bir özel sektör hayranlığı vardır. Bu hastalık belediyelere de yansdı. Son zamanlarda belediyelerin yap-

maya zorunlu olduğu hizmetler bile müteahhitlere yaptırılıyor. Bazı belediyeler; şehrin temizlik hizmetinden tutun da vergi tahsilatına kadar, taşeronlara yaptırıyorlar. Bazıları belediye hizmetlerini şirketleştiriyorlar. Belediye başkanları şirketlerin idare meclisi başkanı veya idare meclisi üyesi oluyorlar. Me-kân belediyelerin, makina ve tezgah belediyenin, sermaye belediyenin, yapılacak iş belediyenin olmasına rağmen şirketleştiriliyor. Amacı, kişileri kayırmak ve prim dağıtmaktır. Birçok belediye yıllardır çalıştırdığı işçiyi geçici kadroda tutarak toplu sözleşmeden yoksun bırakıyor. Sendikaya üye olanların işine son veriliyor.

Hükümetin işverenlerle ortaklaşa sürdürdüğü antidemokratik politika, birçok toplu iş sözleşme müzakerelerini çıkmaza soktu. Ülke çapında grevler yaygınlaştı. Grevde bulunan işçi kardeşlerimizi yalnız bırakmayalım. Elimizden gelen yardımı esirgemeyelim. Gerekirse işçiler arasında yardım kampanyası açalım. Hükümetle işveren işbirliğinin amacı işçiyi dize getirmektir. Buna fırsat vermeyelim.”

● Ülkemizde neden tüketici korunmuyor? Neden aldığımız buzdolabı, çamaşır makineleri hemen anza yapıyor? Televizyonumuz neden renkleri karıştırıyor? Dahası, peynir niye bozuk, zeytin çürük, ekmeğin gramajı eksik? Neden halkın sağlığı ile oynayan gıda maddesi üreticilerine en fazla 1500 lira ceza kesiliyor? Neden Adana'da anneler çocuklarına zehir emziriyorlar? Neden ilaca benzeyen şekerler yüzünden 16 çocuk hayatını kaybetti? Niçin hükümetler bu konuyla ilgilenmiyor?

KÜÇÜK DİLEĞİ KİM ÖLDÜRDÜ?..

Sinan VARGI
TÜRK-İŞ KOOP. UZMANI

Küçük Dilek ilaç şişesini eline aldı, teneke kapağı kolaylıkla açtı, içindeki ilaçları çıkardı, bir tanesini ağzına alıp ilacın üzerindeki şekeri emmeye başladı, yanında duran kardeşi Ali'ye de bir tane verdi. İlacın üzerindeki şeker kaplı kısım bitince acılık ağzına yayılmasın diye yutuverdi... Sonra bir tane daha, bir tane daha, bir tane de kardeşine bir tane kendine derken şişeyi bitirmişlerdi. Dilek 7, kardeşi Ali de 5 yaşındaydı, intihar mı ediyorlardı? Tabii ki hayır, onlar reklamlarda gördükleri ilaç şeklindeki şekerleri yiyorlardı sadece...

Aynı akşam Afyon'da yaşayan Sert ailesinin ilkokula yeni başlayan kızları Dilek ölmüş, küçük Ali ise derin bir komaya girmişti. (Milliyet 14 Nisan 1987 3. s.)

Sizce Küçük Dileği kim öldürdü? Kanunen olmasa bile vicdanen bu olaydan kimler sorumluydu? Yalnızca Dilek ya da Ali değildi bu olaydan etkilenen. Daha yüzlerce, binlerce, milyonlarca çocuk her akşam televizyon seyrederek reklamlardan etkilenmekteydiler. Birgün onlar da ilaç şişesinin kapağını açıp ilaçları şeker şeklinde ağızlarına atamazlar

TÜKETİCİDEN HABERLER

TÜKETİCİLERİN KORUNMASINDA TÜRK-İŞ ÜNİVERSİTE İŞBİRLİĞİ

"Tüketicinin Korunmasında Kurum ve Kuruluşların Yeri" adlı konferansın açılışında bir konuşma yapan TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Orhan Balaban "Demokratik rejimin kuralları tam olarak işletilinceye kadar mücadeleimiz sürecektir. Bu mücadelenin nedenlerinden birisi de ülkemizde tüketicinin korunmamasındandır" dedi.

Eskişehir Anadolu Üniversitesi ile geçen ay ortaklaşa düzenlenen konferansta Rektör Prof.Dr. Yılmaz Büyükeşen üniversitenin Türk-İş'in yürüttüğü Tüketi-

cinin Korunması çalışmalarına destek olmaya devam edeceklerini söyledi.

Konferansa bölgesel sendikacılar ile meslek kuruluşlarından gelen 100'e yakın kişi katıldı.

ULUSLARARASI YÖNETMELİK

Tüketicinin çok uluslu şirketlerden korunması amacıyla Birleşmiş Milletler, geri kalmış ülkelerde faaliyet gösteren ve tüketici-

miydi? Zaten bugüne kadar, 16 çocuk hapa benzeyen şekerler yüzünden can vermişti. (Günaydın — Tan 17 Nisan 1987 Cuma)

Bu işte vicdanen sorumluları aramaya başlarsak, listenin başına öncelikle, ilaç şeklinde şekerleme üreten firmaları koymamız gerekiyor, hemen ikinci sırayı ise, bu firmaların reklamlarını çocukların beynine sokan TRT'yi, üçüncü sıraya ise ağızları kolaylıkla açıldıktan sonra bir daha kapanmayan ilaç şişelerini üreten firmaları, dördüncü sıraya ise hükümeti koymamız gerekiyor. Beşinci sırada ise bu ilaçları ortada bırakan anne babaları.

Neden dördüncü sıraya hükümeti koyduk? Aslında onu en başa koymamız gerekirdi. Hükümet tü-

20 Otobüs şoföründen 10'unun gözleri bozuk çıktı...

Geçtiğimiz yıl içinde Konfederasyonumuz tarafından hizmete açılan Türk-İş Tüketici Danışma ve Şikayet Bürosu bir kamu hizmeti olarak Eskişehir Ankara-Bursa hattında çalışan 20 otobüs şoförünün gözlerini muayene ettirdi. Yirmi şoförden 10'unun gözleri bozuk çıktı. Gözleri bozuk on otobüs şoförüne yine büro tarafından gözlük temin edilirken, bir şoföre de gerekli ilaç yardımı yapıldı.

Şoförler, gözlerinin bozuk olduğunu farketmediklerini kaydederek Türk-İş muhabeirine şunları söylediler:

TÜKETİCİ DAVRANIŞLARI ANKETİ

Türk-İş Eskişehir'de tüketicinin korunmasında Tüketici Davranışları adlı yeni bir anket çalışması düzenleyecek. 1985 yılında yapılan bir anketin aynısı olacak bu yeni anketin değerlendirilmesinden sonra, Eskişehir'de tüketicinin çeşitli haksızlıklar karşısında nasıl davrandığı nelerle şikayette bulunduğu tespit edilecek.

Doğrusu, gözlerimizin bozuk olduğu aklımızdan geçmedi. Bilindiği gibi biz, çok uzun süre otobüs kullanmak zorunda kalıyoruz. Başımız ağrıdığı anda ise, bunu göz bozukluğuna değil de çok uzun süre arabaya kullanmaya bağlıyoruz. Türk-İş Tüketici Danışma ve Şikayet Bürosunun bu güzel hizmeti ile saatlerce sıra beklemeden hem gözlerimizi muayene ettirdik hem de gözlüklerimizi aldık. Bu girişimin trafik kazalarının azaltılması bakımından diğer kuruluşlara da örnek olması gerekir. Türk-

mekteydiler. Adana'da alınan anne sütü numunelerinde böcek öldürücü ilaçların en yüksek seviyeye çıktığı saptandı. (Milliyet 10 Nisan 1987). Fakat bunu bilen yetkililer hatta Tarım Bakanı konuya hiç ses çıkartmamakla basın organlarında defalarca suçlandı.

Uluslararası Tüketici Birlikleri Federasyonu I.O.C.U.'dan Türk-İş Tüketici Şikayet Merkezimize gelen bir yazıda, Asya Ülkelerinde MSG adlı bir katkı maddesinin çok fazla oranlarda, hazır çorba, hazır pilav, et ve tavuk suyu tatlandırıcılarında ve cips, patatesli, peynirli, mısırdan yapılan gevreklerde kullanıldığını, bu maddenin yeni yapılan araştırmalarda yeni doğmuş çocuklarda sinir hücrelerinin kangrenine yol açtığını yazmaktaydılar. Sağlık Bakanlığının yetkilileri ise, "Ne yazık ki bu tür araştırmalar bize elçiliklerimiz tarafından gönderilmiyor. Sizde varsa gönderin, biz gereken önlemi alırız." demelerine rağmen, hâlâ bir önlem alınmış bile değildir. Oysa basın bu konuya geniş bir şekilde yer vermişti. Ya bir dietli meşrubat şişesinin kendi ülkesinde üretilen şişesi üzerinde, "Bu meşrubatın içinde sakarin vardır, bu da laboratuvar hayvanlarında kansere yol açmaktadır" uyarısını koymasına rağmen aynı mamülün TÜRKİYE'de üretilen aynı aliminyum ambalajı üzerinde böyle bir uyarının bulunmaması, artık tüketicinin korunması kanunun çıkarılması gerektiğini ortaya koymuştur. (Hürriyet 5 Nisan, Pazar 1. s.)

Bir ülkede Tüketicinin Korunması Kanununun çıkmasıyla tüm mallarda bir fiyat artışı olacaktır, bu da kısa dönemde (örneğin 4-5 yıl) enflasyonun artmasına yol açacak, bu kanunu çıkartan yönetim gidici olacaktır. Hükümetler, onun için bu konuya el atamıyorlar.

Ancak şöyle bir düşünelim, neden Almanya'da, İsveç'te, İngiltere'de yapılan dayanıklı tüketim malları daha dayanıklıdır. Onları tüm voltaj oynamalarına rağmen 20-25 sene kullanabiliyoruz. Çünkü onlar kaliteli ve sağlam olarak 25 yıl çalışsın diye üretilmişlerdir, beş sene sonra hurdaya atılsın diye değil. İşte bu kanunun olmaması yüzünden çay kaşığından, çamaşır makinesi ve televizyona varana kadar kalitesizlik yüzünden hemen birini atıp yenisini aldığımız mallar, üreticinin işine yararken, uzun dönemde ülke ekonomisinin kaybetmesine yol açmaktadır. Kısa dönemde işbaşında kalan yönetimler bunu düşünenecek yapıda görünmemektedirler. Bu konuyla işin gerçeğini bilmeden uğraşan devlet kuruluşları da bir müddet sonra işin peşini bırakma zorunda kalmaktadırlar. Avrupa Ekonomik Topluluğuna tam üyelik için başvurduğumuz şu günlerde, ilgili bakanlıklar gerçekten TÜKETİCİYİ KORUYACAK, bir yasa tasarısının üzerinde çalışmak mecburiyetindedir. Bu mecburiyet AET ülkelerinin TÜKETİCİ KORUMASI kavramının gerçekten tam anlamıyla bir koruma konusu üzerindeki hassasiyetlerinden kaynaklanmaktadır.

Demokratik rejim varolduğu müddetçe, TÜRK-İŞ varolacaktır. Demokratik bir rejimin kurallarının tam olarak işletilmesi konusunda haklı mücadele sendikacılık alanında olduğu gibi tüketicinin korunması konusunda da sürecektir.

tüketicinin öncelikle sağlığını, cebini, tüm demokratik haklarını kullanabilmesi için gerekli olan TÜKETİCİNİN KORUNMASI kanunu "Maliyet Enflasyonuna yol açar" gerekçesiyle raflarda çürümeye bırakmıştı. Bu cevabı ise kendisine kanunun ne olduğunu bir hükümet, TÜRK-İŞ zirve görüşmesinde sonra Genel Başkanımız Sayın Şevket Yılmaz'a bizzat Başbakan söylemiş arkadan da "TÜKETİCİ KANUNLA KORUNMAZ" demişti.

Tüketicinin sağlığı ile yakından ilgili bazı konularda, örtbas edilmekteydi. Örneğin 171 böcek öldürücüden kendi ülkelerinde yasaklanmış 51 böcek öldürücüsüne gelişmekte olan ülkelere satan çok uluslu firmalar, aldığımız gıdalarla hepimizi zehirle-

GÖZ MUAYENESİ

İş'e teşekkür ediyoruz."

Hatırlanacağı üzere, geçtiğimiz yıl içinde yapılan bir mevzuat değişikliği ile üç yılda bir yapılan göz muayeneleri beş yıla çıkartılmıştı. Uzmanlar özellikle gece meydana gelen trafik kazalarında yorgunluğun ve uykusuzluğun yanı sıra, görme bozukluklarının da önemli de-

recede rol oynadığını ifade ediyorlar. Ancak trafik kazası olduktan sonra kazanın hangi nedenlerden meydana geldiğini çoğu kez anlamak mümkün olmuyor.

Eskişehir Türk-İş Tü-

ketici Danışma ve Şikayet Bürosu, gelecek aylar içinde KAMU SAĞLIĞI ve Güvenliğini ilgilendiren diğer konularda da, bu tür çalışmalarla kamuoyuna bilgi vererek ilgilileri uyaracak..

ULUSLARARASI YÖNETMELİK

nin korunması için gelişmiş ülkelerdeki standartları içeren bir yönetmelik hazırladı. Böylelikle gelişmiş ülkelerde faaliyet gösteren firmalar bu ülkelerde uydukları

standartlara geri kalmış ülkelerde de uyacaklar. Böylelikle Hindistan'ın Bhopal kentinde Union Carbide firmasının güvenlik önlemleri almaması sonucu 2500 kişinin

zehirlenerek ölmesi ile sonuçlanan türde kazalar pek görülemeyecek. Aynı şekilde gelişmiş ülkelerde yasaklanmış çeşitli ilaçlar, böcek öldürücüler, tarım ilaçları ve diğer tüketim malları çokuluslu şirketler tarafından geri kalmış ülkelere satılamayacak. Dünyanın bir çok geri kalmış ve gelişmekte olan ülkesine insan sağlığına zararlı malların satışının önlenmesi, Birleşmiş Milletler tarafından hazırlanan tasarının kabul edilmesi halinde gerçekleşecek.

III. Kooperatif Müdürleri Yetiştirme Kursu

8 Haziran - 17 Temmuz tarihleri arasında yapılacak.

- **Her yıl TÜRK-İŞ Kooperatifler Bürosu tarafından düzenlenen ve kooperatiflerin ihtiyacı olan nitelikli elemanların yetiştirilmesini amaçlayan kooperatif müdürleri yetiştirme kursunun bu yıl üçüncüsü yapılacaktır.**

TÜRK-İŞ üyesi Sendikaların öncülüğünde kurulan Yapı ve Tüketim Kooperatiflerinin yönetimi için nitelikli kooperatifçilerin yetiştirilmesini amaçlayan Kooperatif Müdürleri Yetiştirme Kursu'nun üçüncüsü bu yıl 8 Haziran - 17 Temmuz tarihleri arasında Samsun'da yapılacaktır.

Kursun, ilk haftası, temel bilgiler konusuna ayrılırken, ikinci hafta ise mevzuata ayrıldı. Kursiyerler, kooperatifleri ilgilendiren çeşitli yasa, yönetmelik ve tüzükler hakkında detaylı bilgi sahibi olacaklar. Üçüncü hafta ise muhasebeye ayrıldı. Kursiyerler daha sonra Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde bulunan işçi tüketim kooperatiflerinde bir hafta mevzuat ve muhasebe stajı görerek, öğren-

dikleri bilgilerini pekiştirecekler. Staj sonrası hazırladıkları raporları da ilgililere teslim edecekler. Kursun beşinci ve altın-

cı haftalarında ise kooperatif işletmeciliği konuları ele alınacak. Kurs, yapılan test sınavları ile sona erecek.

Geçtiğimiz yıllar içinde yapılan birinci ve ikinci kooperatif müdürleri yetiştirme kursundan mezun olan 28 kursiyerden 20'si şu anda çeşitli kooperatiflerde görev yapıyor. Türk-İş Kooperatif Müdürleri Yetiştirme Kursu yapılan en uzun süreli sendikal eğitim faaliyeti olma özelliğini de koruyor.

TARIM-İŞ BAŞKANLAR KURULU SAMSUN'DA TOPLANDI

Genel Başkan Zeynel IRMAK :

“TÜRK İŞÇİSİ SOKAĞA DÖKÜLEREK HAK ARAMAKTAN ÜZÜNTÜ DUYMAKTADIR. BUGÜNKÜ İKTİDAR İŞÇİYİ ZORLA BU DURUMA GETİRMİŞTİR” dedi...

Tarım-İş Sendikası Başkanlar Kurulu Toplantısı, 25 Nisan 1987 tarihinde Samsun'da yapıldı. Toplantıya 34 şube başkanı katıldı. Tarım-İş Başkanlar Kurulu'nun bir bölümüne Türk-İş Genel Başkanı **Şevket Yılmaz**, Genel Sekreter **Emin Kul** ve Genel Teşkilatlandırma Sekreteri **Orhan Balaban** da katılarak, çeşitli konulara ilişkin bilgiler verdiler.

Tarım-İş Başkanlar Kurulu toplantısını bir konuşma ile açan, Genel Başkan **Zeynel Irmak** ise, işçi haklarının ülkemizde günden güne gerilediğini belirterek, iktidarı sert bir dille eleştirdi. Zeynel Irmak şöyle dedi:

“Türk işçisi hakkını aramaktan asla vazgeçmeyecektir. Hepinizin yakından takip ettiği gibi, TÜRK-İŞ'in öncülüğünde, önümüzdeki günlerde yapılacak eylemlerle hak arama yoluna gidilecektir. Türk işçisi sokağa dökülerek hakkını aramaktan üzüntü duymaktadır. Ancak, mevcut iktidar işçiyi zorla bu duruma getirmiştir.”

Hükümetin işçiye sermayenin kölesi gözüyle baktığı-

Mitingden bir gün önce Samsun'da toplanan Tarım-İş Başkanlar Kurulu toplantısına Türk-İş Yönetim Kurulu Üyeleri de katıldılar.

nı belirten **Irmak**, konuşmasının bu bölümünde de: **“Türkiye’de ucuz işçilik vardır sloganlarıyla yabancı sermayeyi ülkemize davet edip, Türk işçisini yabancı sermayenin kölesi durumuna getirmek isteyenler, 1988 seçimlerinde işçinin karşısına hangi yüzle çıkacaklardır? Türk işçisi ve seçmeni genel seçimlerde hür iradesini kullanarak, bu işçi düşmanı hükümete gerekli dersi mutlaka verecektir. Buna inanıyorum.”** dedi.

Başkanlar Kurulu toplantısında daha sonra söz alan Tarım-İş Sendikası Genel Sekreteri **Gazanfer Akçin** de, Tarım İşletmeleri Genel

Müdürlüğü **TİGEM** ile bu yıl içerisinde yapılacak olan toplu iş sözleşmesinde üyelerine gerçek haklarının alınması için, şimdiden çalışmaların başladığını belirtti.

Toplantının bir bölümünü izleyen Türk-İş Genel Başkanı **Şevket Yılmaz** ise yaptığı konuşmada, hükümetin izlediği sosyal ve ekonomik politikaları eleştirdi. Hükümetin çeşitli yollarla sendikalar üzerinde baskı kurmayı amaçladığını belirten Türk-İş Genel Başkanı **Yılmaz**, denetim adı altında sendikalara gelen müfettişlerin aylarca, denetimlerini sürdürdüklerini açıklayarak **“Bunun adı, hür sendikacılık olamaz”** dedi.

KONUT EDİNDİRME YARDIMI ve UYGULAMASI

**MEMULAR ve İŞÇİLER İLE BUNLARIN EMEKLİLERİNE
KONUT EDİNDİRME YARDIMI YAPILMASI HAKKINDAKİ
3320 SAYILI KANUN VE UYGULAMA YÖNETMELİĞİNE
İLİŞKİN GÖRÜŞLERİMİZ:**

**TÜRK-İŞ Sosyal Güvenlik Uzmanı
AVNİ YAZICI**

Bu yılın ilk bir buçuk ayı içinde konutla ilgili 4 ayrı yönetmelik yayınlandı. Dünya Konut Yılında Ülkemizdeki bu yoğun faaliyetler, ekonomimizi ve toplumun her kesiminin sosyal yaşantısını doğrudan ilgilendirdiğinden, uygulamaların bu kesimlerce ilgiyle izlendiği bilinmektedir.

Biz bu yönetmeliğin, çalışan ve yaşlılık ve malûliyet aylığı almak-

ta olan işçilerle ilgili yönünü incelemeye çalışacağız.

Konut Edindirme Yardımından, Yönetmeliğin 2. maddesinde tanımlanan,

a) Emeklilerden bağımsız konutu bulunanlar,

b) Hizmet tahsisli konutlar dışında, kurum ve işverenler tarafından tahsis ve temin olunan konutlarda oturanlar, oturdukları sürece,

c) Yurtdışı kadrolara sürekli atananlar, bu görevlerde bulundukları sürece,

d) Sözleşmeli personel, yararlanamayacaktır. Ancak, kurumlarına başvurmak ve Yardım miktarını kendileri ödemek şartıyla sözleşmeli personelin Yardımdan istifadesi mümkündür.

Sözleşmeli personel ister T.C. Emekli Sandığına, isterse Sosyal Sigortalar Kurumuna tabi olarak çalışsın;

a) Kurumu tarafından konut tahsis edilen aile reisi bu Yardımdan yararlanamayacaktır.

b) Eşlerin ikisi de sözleşmeli çalışıyorsa, sadece aile reisi Yardımdan kendisi ödemek şartıyla istifade edebilecektir.

c) Eşlerden biri Devlet Memuru, diğeri sözleşmeli personel olması halinde, sözleşmeli Yardım tutarını kendisinin ödemesi halinde dahi, her ikisinin Yardımdan istifadesi mümkün değildir.

d) Aile Reisi sözleşmeli personel, eş Devlet memuru ve aile reisi Yardım miktarını ödeyerek Yardımdan yararlanıyorsa, eş için Yardım yapılmıyacaktır. Ancak, aile reisi eşin Yardımdan yararlanmak istememesi durumunda, Devlet memuru eş Yardımdan yararlanabilecektir.

Yani sözleşme personelin Yardım tutarını bizzat ödemesi, yukarıda açıklanan uygulamayı değiştirmeyecektir.

Yine, memur ve işçiler ile bağımsız konutu bulunmayan emekliler, taleplerine bağlı olmaksızın Yardımdan yararlanabilecektir.

Belediyeler ve Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca yaptırılan sosyal konutlarda kira ile oturanların, bu konutlarda oturmaları 2946 sayılı Kamu

Konutları Kanununa göre bir tahsis olmadığından Yardımın uygulamasına mani teşkil etmiyecektir.

Kanun, Konut Edindirme Yardımının aile reisine yapılması esasını kabul etmiştir. Ancak, Yardımın müstehak eşlerden her ikisine de yapıp yapılmamasına karar verme yetkisi, Bakanlar Kurulu kararına bırakılmıştır. Bugün için bu hususta alınmış bir karar yoktur. Yani eşler ister memur, ister işçi veya bunların emeklisi olsun, her ikisi de Yardıma hak kazansalar dahi, Yardım sadece aile reisi olan kocaya yapılacaktır. An-

cak, aile reisi olan koca lojmanda oturmakta ise, Yardımdan yararlanıyacaktır. Lojman aile reisine görevden doğmuş bir hakkı olarak kabul edildiğinden çalışan eş Yardımdan istifade edebilecektir.

Şayet çalışan eş sözleşmeli personel ise Yardımdan, Yardım miktarını kendisi ödemek şartı ile istifade edebilir.

Aile reisinin lojmanı tahliyesi ve Yardıma hak kazanmış duruma gelmesi halinde;

a) Adına Yardım yapılan eş bu Yardımı konut alımı için kullanmamış ise, yapılmakta olan Yardım durdurularak, aile reisine Yardım yapılmaya başlanacak ve eşler adına yapılan Yardım birleştirilecektir.

b) Şayet Yardım konut alımı için kullanılmışsa, işlem değişikliğine gerek olmayıp aynen devam edecektir.

Ayrıca;

1) Toplu konut veya ferdi konut kredisi kullanılmış olması Yardımdan istifadeye mani değildir.

2) Kamu kurum ve kuru-

luşları, işçi sayısı 10'dan az olması halinde dahi işçilerini belirlenen esaslara göre Yardımdan yararlandıracaktır.

3) Aile reisi emekli ve adına kayıtlı bağımsız konutu olsa veya yurt dışında çalışsa yahut Bağ-Kur'a tabi bulunsaydı da zirai faaliyetle iştigal etse, bu durum Yardıma müstehak eşe yardım yapılmasına mani değildir.

4) Yardım tutarının ilgili hesaba zamanında gönderilememesi halinde, takip eden ay veya aylara ait yardımlarla birlikte gönderilebilecek ve fakat ait olduğu ayın bordrosuna bu hususta bir şerh konulacaktır.

Eşlerin ikisi çalışsa dahi, aileler Yardım ve nemalarını ancak bir konut için kullanabilecektir.

Yardıma müstehak kişiler evlendiğinde, Yardım aile reisi eş adına devam edecek, evliliğin gerçekleştiği ayı takip eden aybaşından itibaren hanım adına yapılan Yardım durdurulacak yapılmış Yardımlar birleştirilecektir.

Çalışanlar durum değişikliklerini 15 gün içinde işverenlerine, Sosyal Güvenlik Kuruluşlarından aylıklık ve malüliyet aylığı alanlar ise; bir hizmet akdine müsteniden çalışmaya başladıkları tarihi takip eden 1 ay içinde ilgili Sosyal Güvenlik Kuruluşuna bildireceklerdir.

Sosyal Güvenlik Kuruluşlarından malüliyet ve aylıklık aylığı alanlardan aylıkları kesilmeksizin ve Sosyal Güvenlik Destek Primi ödemek suretiyle 506 sayılı Kanuna tabi bir işte çalışanlar veya bunlardan bir hizmet akdine istinaden çalışmaya başlayanlar, Yardımdan yararlanma şartları yönünden işçilerin Yardımdan yararlanma esaslarına tabi olacaktır. Yani o işyeri 10'dan az işçi çalıştırıyorsa, Yardım ilgili sosyal güvenlik kuruluşunca yapılacaktır.

Yönetmelikle, Kanunda geçen tanımlar ve kısaltmalara açıklık ge-

tirilmiştir. Örneğin, Yardımdan istifade edecek işçi; 10 veya 10'dan fazla işçi çalıştıran işyerlerinde bir hizmet akdine istinaden sürekli olarak çalışan kişiler olarak tarif edilmiştir. 1475 Sayılı İş Kanununun 8. maddesi, nitelikleri bakımından en çok 30 iş günü süren işleri "süreksiz iş" olarak kabul etmektedir. Yine 10 kişinin hesabında her işyeri değil, bir işverene ait değişik ve çeşitli işyerlerinde çalışanlar toplamı dikkate alınacaktır.

Vergi, Resim ve Harç İstisnası ve Sigorta

Konut Edindirme Yardımı her türlü vergi, resim ve harçtan müstesna kılınmıştır. Yardıma müstehak kişi adına yapılacak Yardım, vergi matrahına esas aylık veya ücrete ve Sigorta primine esas kazançta dahil edilmeyecektir. Kesenek ve karşılıkların hesaplanmasında dikkate alınmayacaktır. Yardımdan gelir vergisi ve sosyal sigorta primi kesilmeyecek, Yardım kıdem tazminatı hesabında nazara alınmayacaktır. Ancak, işverenler ödedikleri yardımları Gelir ve Kurumlar Vergisi matrahından indirebileceklerdir.

Yine Yardım miktarı ile ödeme şekli hakkında toplu sözleşmelere bir hüküm konulması mümkün değildir.

İşçilere yapılacak Yardım:

İşverenler, her ay düzenliyecekleri "Konut Edindirme Yardım Bildirimi"ni en geç ertesi ayın sonuna kadar, Sosyal Sigortalar Kurumunun ilgili ünitesine vermek ve tahakkuk eden Yardım miktarını yatırmak zorundadır. Kurum, işve-

renlerin yatırdıkları veya takip sonucu tahsil ettiği bu yardımları, tahsilâtı takip eden ayın sonuna kadar Türkiye Emlâk Kredi Bankasındaki "İşçiler ve Emeklileri Konut Edindirme Yardım Hesabı"na ödeme ve adına Yardım yapılan işçilerin, Yardım süreleri ve miktarlarına ait bilgileri tutma, mecburiyetindedir.

Yardım, işçinin işe girdiği tarihi takip eden aybaşıyla başlayacak ve ay içinde işten çıkan işçiye tam olarak yapılacaktır.

Yine işverenler, işten ayrılan işçilerin talepleri halinde bu işçi adına ödemiş oldukları Yardım miktar ve sürelerini gösterir tasdikli bir belgeyi vermek mecburiyetindedir.

İşçi, çeşitli işyerlerinde çalışmış ve Yardımdan yararlanmış ise, bu işçiler için kalan sürelerde yatırılarak Yardım miktarı ve Yardımın birleştirilmesi Sosyal Sigortalar Kurumunca yapılacaktır.

Süresi içinde tahakkuk ettirilmeyen Yardımlar için ilgili işçi ve işçiler, Sosyal Sigortalar Kurumuna yazılı olarak başvurabileceklerdir.

Kuruma zamanında bildirilmeyen ve tutarı yine zamanında yatırılmayan Yardımlar için Kurum resen ve yürürlükteki mevzuatına göre işlem yürürebilecektir. 506 sayılı Kanunun teminatın prim borçlarına karşılık tutulması ile ilgili 83. madde uygulaması Yardımlar içinde geçerlidir.

İşçi Emeklilerine Yapılacak Yardım:

506 Sayılı Kanunu ile 991 Sayılı Kanunla Sosyal Sigortalar Kurumuna devrolunan Sandıklar mevzuatına göre

emekli olanlardan bağımsız konutu bulunmayanlarla, sigortalı bir işte çalışırken Emekli olan ve bağımsız konutu bulunmayanlara, çalıştıkları sürelerde faydalandıkları Yardım süre ve tutarı dikkate alınarak bakiye sürede Yardım Sosyal Sigortalar Kurumunca yapılacaktır.

Kurum, yaşlılık ve malülük aylıklarının ödenmesine ilişkin esaslara göre tahakkuk ettirdiği bu Yardım tutarını, yardımın ait olduğu ayın sonuna kadar Türkiye Emlâk Kredi Bankasındaki "İşçiler ve Emeklileri Konut Edindirme Yardım Hesabı"na yatırmak zorundadır.

Yine adına Yardım yapılan Emeklilerin yardım süresine ve miktarlarına ait bilgiler Kurumca tutulacaktır.

SONUÇ:

Yönetmelik, adına Yardım yapılan Memur ve İşçi personel ile bunların emeklilerine yapılacak Yardımın süre ve miktarına ait hertürlü bilgi ve kayıt işlemlerinin nasıl tutulacağı ve takibi hususlarını genel ifadelerle tarif etmiştir. Bu durumun ileride bir karışıklığa meydan verebileceği hususunda kuşku duymaktayız.

Toplu Konut Uygulama Yönetmeliği ile, Memur ve İşçilere kullanılacak faizsiz konut kredileri Yönetmelikleri için de şunları söyleyebiliriz:

Yeni kredilerle konut edinmenin mümkün olmayacağı ve mutlaka maddi birikime ihtiyaç olduğu ortadadır. Yeni kredi düzenlemesi ile toplum düşük metrajlı ev için teşvik edilmektedir. Faizsiz konut kredisi uygulamasının ise, geçen dönemde olduğu gibi sözde kalmamasını dilemekteyiz. ■

MKE VE ZİRAİ DONATIM KURUMUNDA ANLAŞMA SAĞLANDI

TÜRK-METAL 16 BİN KİŞİLİK SÖZLEŞME İMZALADI

TÜRK-İŞ'e bağlı Türk Metal Sendikası, kamu kesiminde çalışan 16 bin üyesi için yeni haklar sağlayan toplu sözleşmeyi imzaladı.

Türk Metal Sendikası Genel Başkanı **Mustafa Özbek**, yeni sözleşme başlama noktasına gelen grev kararının uygulamasından kaldırıldığını ve işçilere ileri haklar sağlandığını söyledi.

Türk-Metal Sendikası Genel Başkanı **Özbek**, uzun süren müzakereler sonunda Makina Kimya Endüstrisi Kurumu ve Ziraî Donatım Kurumu işyerlerinde çalışmakta olan 16 bin işçiye, iki yıllık sözleşme ile sağlanan yeni hakları açıklarken, özetle şunları söyledi:

“— Ülkemiz ve Dünya'nın bugün içinde bulunduğu durumu da elbette gözönünde tutmak zorundayız. Sendikacı olarak bu da bizim için milli bir görevdir. Ancak, bize inanıp güvenen, maddi ve manevi her türlü desteği veren üyelerimizin hak ve hukuklarını savunduk. Asla bunlardan taviz vermedik. Şimdiye kadar kamu kesiminde akdedilen sözleşmelerin kapsamını biliyoruz. Bu sebeple diyoruz ki, vardığımız anlaşmayla tatminkâr ve ileri haklar alınmıştır.

TÜRK-METAL Genel Başkanı ÖZBEK :

“VARDIĞIMIZ ANLAŞMAYLA TATMINKÂR VE İLERİ HAKLAR ALINMIŞTIR...”

İşçilere Sağlanan Haklar

1 Ocak 1987 tarihinden geçerli olarak uygulanacak anlaşmamıza göre, Makina Kimya ve Ziraî Donatım'da çalışan üyelerimizin ücretlerine birinci yılın ilk altı ayında yüzde 25, ikinci altı ayında yüzde 22, ikinci yılın ilk altı ayında yüzde 18 ve ikinci altı ayında da yüzde 17 oranında zam yapılacaktır. Ayrıca, kıdem zammı, teşvik primi oranlarında da artışlar sağlanmıştır. Bu girdi artışlarla alınan ücret zammı oranı, yüzde 45'leri bulmakta-

dır. Bunlardan ayrı olarak yemek, vasıta, çocuk yardımı, bayram harçlığı, yakacak ve izin gibi sosyal haklarda da yüzde 100-150'yi bulan yükselik oranda ve tatmin edici artışlar getirilmiştir.

Ülkemiz için hayati önem taşıyan bu iki milli Müessesemizde çalışmanın sorumluluğunu her zaman göstermiş olan fedakâr, vefakâr kadirşinas üyelerimiz, bundan sonra da aynı şevk ve heyecanla çalışmalarına devam edeceklerdir. Varılan anlaşmanın üyelerimizle işyerlerimize ve ülkemize hayırlı-ugurlu olmasını Cenab-ı Hak'tan niyaz ederim.”

TÜRKİYE'DE MESLEKİ TEKNİK EĞİTİMDE EĞİTİCİ PERSONEL YETİŞTİRİLMESİ VE SORUNLARI

★ **TÜRK-İŞ Eğitim Müdürü Metin OGAN'ın MPM tarafından düzenlenen "Teknolojik Gelişmeler Karşısında, İşgücünün Çeşitli Sorunları" konulu Sempozyuma sunduğu tebliği:**

Milletlerin maddi ve manevi kalkınmasındaki en önemli unsur yetişmiş insan gücüdür. Bunun kanıtı, doğal kaynakları çok kısıtlı olan ülkelerin gelişmiş ülkeler arasında yer alması bunun tersine her türlü ve yeterli doğal kaynak varlığına sahip olan bazı ülkelerin ise az gelişmişlikten kurtulamamasıdır. Şu halde "muasır medeniyesi seviyesine" ulaşabilmemiz hatta bu konuda öncülük yapabilmemiz insanlarımızın eğitiminin, özellikle mesleki ve teknik eğitiminin noksansız bir şekilde gerçekleştirilmesine bağlıdır.

Sosyal iktisadi ve kültürel kalkınma çabalarına etkinlik ve sürat kazandırılması amacıyla; endüstrisinin ihtiyaç duyduğu nicelik ve nitelikte insangücü yetiştirilmesi; mesleki ve teknik alanda yeterli sayıda ve kaliteli eğitici personele (öğretmen) sahip olmakla mümkündür. Bu ihtiyaç sadece ekonomik gelişmelerden kaynaklanmamaktadır. Öğretmenler, mesleki-teknik bilgi ve becerilerin öğretilmesinde olduğu kadar bireylerin iyi birer yurttaş olarak yetiştirilmesinde ve onlara moral değerlerin kazandırılmasında da birinci derecede rol oynarlar. Bu nedenledir ki, Ulu Önder, Büyük Devlet Adamı, Başöğretmen Atatürk, öğretmenlere seslenerek "Muallimler yeni nesil sizin eseriniz olacaktır." demiştir. Kendilerine Devlet ve Cumhuriyetin geleceğini emanet edeceğimiz genç nesillerin yetiştirilmesi gibi son derece önemli bir görev verilen öğretmenlerimize, Cumhuriyetimizin ilk dönemlerinde gösterilen itibar, prestij ve statü son derece yüksekti.

Bu dönemde öğretmenlerin, mesleki ve teknik eğitim alanında iyi yetiştirilmelerini sağlamak amacıyla, M.E.B. Talim ve Terbiye Kurulunun 6.11.1936 gün ve 118 sayılı kararı-

la Erkek Sanat Okullarının mesleki ve uygulamalı dersleri için öğretmen yetiştirmek üzere Ankara'da bir erkek öğretmen okulu açılması ve bu okula beş yıllık erkek sanat okulu mezunu olup fabrikalarda veya piyasada mesleği dahilinde en az iki yıl çalışmış olanların... sınavlarla okula kabul edilmeleri öngörülüyordu.

1936 yılında tamamlanan, eğitim ve istihdam kesiminin işbirliğini yansıtan "Mesleki Tedrisatın İnkişafı Planı"na göre; "Mesleki ve Teknik Eğitimde görev alacak öğretmenlerin belirli yıl sanayi tecrübesine sahip olmaları gerekmektedir. Meslek bilgisi öğretmenlerinin 2-3 yıl ve atölyede uygulamayı yapacak öğretmenlerin de 4-6 yıl kadar işyerlerinde çalışarak

**TÜRK-İŞ Eğitim Müdürü
Metin OGAN**

tecrübe sahibi olmaları zorunludur." 1940'dan önce meslek öğretmenlerinin yetiştirilmesinde bu ilkeye uyulduğu veya uyulmak için azami çaba harcandığı izlenmektedir.

1940'dan 1980'li yılları kapsayan bir zaman dilimi içinde meslek okullarına öğretmen yetiştiren okulların durumu incelendiğinde işyerlerinde belirli yıl mesleği ile ilgili tecrübe sahibi olma koşulunun kaldı-

rıldığı ve eğitim programlarında beceri kazandırmaya ayrılan zamanın gittikçe azaldığı izlenmektedir. Son zamanlarda Mesleki ve Teknik Okullarda öğretmen olacıklara ilişkin olarak alınan kararlarla temel ilkelerden ciddi olarak uzaklaşıldığı izlenmektedir.

Onbirinci Milli Eğitim Şurası'na sunulmak üzere yetkililerce alınan kararlara göre, aynı öğretmenin esas ve yan alan olarak birçok ustalık alanlarını öğretebileceği benimsenmiştir. Aynı öğretmenin hem inşaat, hem ağaç işleri ve hem de sıhhi tesisat mesleklerini öğretebileceği öngörülmektedir. Öğretmenin bu üç meslek alanında ustalık ihtisasının bulunduğu saptanmıştır.

Diğer ülkelerde bir bireyin mesleki ve teknik okullarda öğretmen olabilmesi için bir ustalık alanında 4-6 yıl çalışması zorunlu görüldüğü hatırlanırsa, önerildiği gibi hiçbir sanayi tecrübesi bulunmayan bir öğretmenin ustalık alanını başarıyla yürütmesi olanaksızdır.

Öğretmenlerin sanayide tecrübe edinmelerini sağlayıcı kayda değer gelişmeyi sağlayan proje OSANOR-METEP adı altında yürürlüğe konulan ve 1974 yılında başlayıp giderek yaygınlaştırılan "Okul-Sanayi İşbirliği Projesi" olmuştur.

Bu projenin getirdiği, öğretmenlerin sanayi ile iç içe olmaları ve yenilikleri izleyebilme imkanı daha sonra 1986 yılında çıkarılan 3008 Sayılı "Çıraklık ve Mesleki Eğitim Kanunu" ile genişletilmiş ve yasal düzenlemelere bağlanmıştır.

Geçmişte, mesleki teknik eğitimde eğitici personel yetiştirilmesi amacıyla bir yandan öğretmen okulları açılırken; diğer yandan Milli Eği-

tim, Sanayi ve Çalışma Bakanlıklarının, Kamu ve özel sektör bünyesinde "Monitör Eğitimi" yürütüklerini görmekteyiz. I. Beş Yıllık Kalkınma Plânında yer alan ve daha sonraki Yıllık İcra Plânlarında uygulamaya konulması öngörülen bu eğitim türüne 1963 yılında başlanmıştır. İşyerinde çalışan işçileri işbaşında yetiştirmek amacıyla mesleki bilgi ve maharetine ilâve olarak öğreticilik formasyonu kazandırılmış olan bu alanlarda daha sonra yine "Çıraklık Mesleki Eğitim Kanunu" ile "Öğretici Usta" olarak yasal düzenleme içerisinde yer almış ve öğretici usta yetiştirilmesi için "pedagojik formasyon kazandırma" kursları açılmaya başlanmıştır.

Öğretmenler ve monitörler, bilgi ve tecrübelerini arttırmak ve yeni teknolojileri tanımalarını sağlamak amacıyla ve ülkeye geri döndüğünde kendilerinden eğitimci olarak yararlanmak üzere geçtiğimiz yıllar içinde gerek iç gerekse dış yardım kaynaklarından yararlanılarak yurt dışına gönderilmişlerdir. Yurt dışında kendilerine staj imkânı sağlanan eğitimciler, yurda dönüşlerinde zorunlu fiili çalışma mukaveleleri varsa bursu sağlayan kuruluşlarda çalışmakta, aksi takdirde yurt dışında kalmayı ya da yurt içinde başka bir kuruluştaki daha yüksek ücretlerle istihdam edilmeyi yeğlemektedirler. Çeşitli burslarla yurt dışına gönderilen bu elemanların eğitimci olarak mesleki ve teknik eğitime katkıları çok büyük olduğu izlenmiş ancak bu elemanlardan rasyonel bir şekilde yararlandığımız ve kaynak israfına yol açmadığımız da söylenemez.

MESLEKİ TEKNİK EĞİTİMDE EĞİTİCİ PERSONEL YETİŞTİRİLMESİNDE SORUNLAR

— Öğretmenlere verilen ücretler, görevleri, sorumlulukları ve yetkileri çerçevesinde değerlendirildiğinde diğer kamu görevlilerine kıyasla düşüktür. Meslek olarak öğretmenlik düşük gelir getirmesine bağlı olarak cazibesini kaybetmiş ve öğretmenlik mesleğini seçecek adayları nitelik ve nicelik yönünden giderek olumsuz yönde etkilemiştir.

Ücretlerin düşük olmasının do-

ğurduğu bir başka sonuç da mesleki ve teknik alanda istifaların yoğun olmasıdır. 1984-1985 eğitim-öğretim yılında M.E.G. ve Spor Bakanlığınca bağlı okullarda 6049 adet teknik eğitim fakültesi mezunu öğretmen çalışırken bu sayı 1985-1986 eğitim öğretim döneminde 4948'e düşmüştür, yani 1101 teknik öğretmen Bakanlıktan ayrılmıştır.

Yabancı ülkelerde, örneğin Almanya'da, nüfusu bizden az olmasına rağmen 300.000 eğitimci seviyesinde ustabaşı 500.000'de eğitimci olduğunu hatırlatırsak, eğitimci konusuna verilmesi gereken önemi ortaya koymuş oluruz. Pek tabii madden son derece iyi durumda olduklarını söylemeye gerek bile yok.

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığının ifadesine göre bizde halen 50-60 bin kayıtlı çırak bulunmaktadır. Hedeflenmiş rakam ise 650 bindir. İlgili Genel Müdürlükler, 100 bin çırağı 900 öğretmenle eğiteceğini iddia etmektedir. Almanya'da 700 bin öğrenciyi 500 bin eğitimci eğitmektedir. Orana vurduğumuz bir bu kadar öğrenciyi ilgili Genel Müdürlüğün söylediğine göre 6300 eğitimci ile halledileceğiz.

İşte öğretici konusunda gerçek durum budur.

— Kalkınmakta olan yöreler, diğer meslek gruplarına nazaran öğretmenler için yeterli kadar çekici değildir. Sadece son derece düşük bir vergi muafiyeti sağlamakla bu çekicilik sağlanamamaktadır.

— Lojman, tatil tesisleri, alışveriş merkezleri gibi sosyal imkânları yetersiz, hemen hemen yok gibidir.

— Öğretmenlere sanayideki gelişmeleri takip edebilecek ve staj görebilecek imkânlar yaratılamamış olması; onları sanayi ile ilişkilerinin kopmasına kadar getirmiş ve yetiştirdikleri öğrencilerin sanayie uyumu güçleşmiştir.

— Okullarda bir zamanlar son derece modern olan makina ve teçhizat bugün demode olmuş ve sanayinin gerisinde kalmıştır.

— Mesleki ve teknik konularda tatbik ve incelemelerde bulunmak üzere gelişmiş ülkelere gidebilen, onların sanayisini ve benzer kurumlarını tanıyan öğretim elemanı yeterli değildir. Ayrıca yurt dışında bilgi ve tecrübesini artıran elemanların yurda

dönüşlerinde kendilerinden yeniden eğitimci olarak yararlanabilmek için gerekli maddi koşullar cezbedici değildir.

— Mesleki ve Teknik Öğretimde eğitimci yetersizliği vardır.

— Öğretmen ve öğretici usta yetiştirilmesi ihtiyaçlara göre yapılmamaktadır.

— Öğretmenlerin mesleki bilgi ve görüşlerinin artırılmasında teşvik ve ödüllendirme sistemi son derece yetersizdir.

— Öğretmenlerin tayin, terfi ve özlük işlemlerinin son derece bürokratik olması; öğretmenlerin huzursuz olmalarına yol açmaktadır.

ÖNERİLER

1. Öğretmenlere, özellikle mesleki ve teknik eğitim alanında görev yapan öğretmenlere ve istihdam edilecek öğretici ustalara verilecek ücretler, bu mesleği cazip kılacak düzeyde olmalıdır.

2. Kalkınmakta olan yörelerde görev yapan öğretmenlere ek sosyal yardımlar sağlanmalıdır.

3. Öğretmenlere ve ailelerine lojman, tatil tesisleri, alışveriş merkezleri vs. gibi sosyal imkânlar sağlanmalıdır.

4. Öğretmen yetiştiren Mesleki Teknik Yüksek Okullarında eğitim amaçlı kullanılan makine ve araçların yenilenmesi gerekmektedir.

5. Öğretmenlerin hizmet içi eğitimlerini sanayi içinde görmeleri periyodik devrelerle sağlanmalıdır.

6. Öğretmenlerin tayin, terfi ve özlük ile ilgili işlemlerindeki bürokrasi azaltılmalı ve basitleştirilmelidir.

7. Teşvik ve ödüllendirme daha tatmin edici olmalıdır.

8. Öğretmenlerin yurt dışında bilgi ve becerilerinin artırılmasına daha çok önem verilmelidir.

9. Mesleki ve teknik öğretimde eğitimci yetersizliğini, mesleğinde uzun yıllar çalışmış kişilere verilecek "öğretmenlik formasyonu" eğitimi ile acilen kapatılması yoluna gidilmelidir.

10. Öğretmen ve öğretici usta yetiştirilmesi ihtiyaçlara göre belirlenerek plânlanmalı ve uygulamaya konulmalıdır.

ÇAYKUR SÖZLEŞMESİ İMZALANDI

TEK GIDA-İŞ ÜYESİ 38 BİN İŞÇİ, YENİ VE ÜSTÜN HAKLARA KAVUŞTU

★ **Kamu İşverenleri Sendikasıyla sürdürülen görüşmeler daha önce uyuşmazlık aşamasına girmişti.**

TEK GIDA-İŞ Sendikası ile Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünü temsilen KAMU-İŞ Sendikası arasında sürdürülen ve 38 bin işçiyi kapsayan toplu iş sözleşmesi imzalanarak yürürlüğe girdi.

TEK GIDA-İŞ Sendikası Rize Bölge Şubesi Başkanı Rahmi Rakıcı, sözleşme ile ilgili olarak dergimize şu açıklamayı yaptı:

“Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü adına Kamu-İş Sendikası ile sürdürdüğümüz toplu sözleşme görüşmeleri uyuşmazlık safhasına girmişti.

Uyuşmazlığa barışçı çözüm yolları aranması ile ihtilaf giderilmiş, önemli ücret artışları ile sosyal yardımlar sağlanmıştır.

1 Ocak 1987 tarihinden itibaren yürürlüğe giren toplu iş sözleşmesi 42 fabrika, 3

TEK GIDA-İŞ Rize Bölge Şube Başkanı Rahmi Rakıcı (Oturun), Sekreter Arslan Girit (Ortada) ve 1 Numaralı Şube Başkanı Osman Zeki Rakıcı birlikte görüşüyor.

paketleme fabrikası ile 45 işyerinde çalışan, büyük çoğunluğu mevsimlik işçi durumunda bulunan 38 bin üyemizi kapsamaktadır.

Ücret Artışı ve Sosyal Yardımlar

İki yıllık sözleşme ile birinci yıl ilk 6 ay için % 20, ikinci 6 ay için % 15 ve saat

başına 23 TL. ilave ücret artışı sağlanırken; ikinci yıl için de ilk altı ay için % 15, ikinci altı ay için yine yüzde 15 ücret artışı getirilmiştir.

Sosyal yardımlara gelince; giyim yardımında yüzde 290, öğrenim yardımında yüzde 100, izin harçlığında yüzde 122, hizmet zammında yüzde 47 artışlar getirilirken, yine sosyal yardım kapsamındaki çeşitli kalemlerde büyük artışlar sağlanmıştır.”

TÜRKİYE'DE İLK KEZ İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ HAFTASI DÜZENLENDİ

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, 4-9 Mayıs tarihleri arasında yurdumuzda ilk kez "İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Haftası" olarak ilan etti.

Bu hafta nedeniyle, konuyla ilgili konferanslar, panel ve açık oturumlarla, video gösterileri düzenlendi.

4 Mayıs'ta SSK Genel Müdürlüğü Konferans salonundaki açılıшта, Bakan Mükerrer TAŞÇIOĞLU, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ ve bazı sendikacılarla bilim adamları birer konuşma yaptılar.

TÜRK-İŞ SEMPOZYUMU

Ayrıca TÜRK-İŞ 8 Mayıs'ta İzmir'de "Sağlık Nedenlerinden Doğan İşgünü Kayıpları" konulu bir sempozyum düzenlendi. Balçova Özel İdare Tesislerindeki bu toplantıya, bilim adamları, sendikacılar ve çok sayıda işçi katıldı.

Oturum Başkanlıklarını TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri **Mustafa BAŞOĞLU** ve TÜRK-İŞ 3. Bölge Temsilcisi **Orhan D. SORGUT**'un yönettiği sempozyumun açılış konuşmalarını TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ ve Genel Eğitim Sekreteri Mustafa BAŞOĞLU yaptılar.

YILMAZ bu konuşmada, TÜRK-İŞ'in yıllardan beri konuya verdiği öneme değinerek, TÜRK-İŞ'in işçi sağlığı ve iş güvenliği hakkında her yıl

40'tan fazla seminer ve sempozyum düzenlediğini belirtti.

Şevket YILMAZ özetle şunları söyledi:

"İşte bütün bu gayretli çalışmalarımızın sonunda sesimizi bir nebze ilgili makamlara duyurabilmiş olmalıyız ki, yurtçapında böyle bir hafta düzenlenmiştir.

Bundan alınacak sonuçların, çalışma hayatımıza ve endüstriyel ilişkilerimize faydalar sağlayacağına inanıyorum.

Türkiye sanayileşmekte olan bir ülkedir. Her yıl binden fazla işçimizin ölmesi ve binlerce kişinin sakatlığı pahası-

na bir sanayileşmenin gerçekleşmesi üzücüdür."

Prof.Dr. Toktamış Ateş'in "Türkiye'de Grevler ve Diğer Nedenlerden Dolayı Meydana Gelen İşgünü Kayıpları" konulu bir tebliğ sunduğu panelde; Dr. Engin Tonguç da "Sağlık Nedenlerinden Doğan İşgünü Kayıpları" konulu bir konuşma yaptı.

Mesut Odabaşı, "İSİG'in Ekonomi Üzerindeki Olumsuz Etkileri"; Doç.Dr. Erol Akı, "İSİG'in Hukuki Açıdan Tahlili" ve Oktay Kurtböke de "Basında Otomasyon ve İşçi Sağlığı" konularında tebliğler sundular.

İZMİR MITİNGİ YAPILDI...

- PETROLİS'in grevlerini desteklemek amacıyla yapılan mitingde, hayat pahalılığı ve hükümetin olumsuz tutumunu protesto edildi.

10 Mayıs 1980'de Ankara'da yapılan petrol işçileri grevini destekleyen mitingde, hayat pahalılığı ve hükümetin olumsuz tutumunu protesto edildi.

NOT: Fotoğrafı İbrahim Çelebi çekti.